בעזהשי"ת

ספר

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

אִידִישׁ

נֹחַ

תשע"ט

היכל הקודש

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים

To obtain this and other Breslov publications:

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh Williamsburg
27 Skillman Street
718-384-1652

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh Boro Park
1011 41 Street
718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
845-467-5299

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
845-243-0563

היכל הקודש בלומינגראוו
Heichal Hakodesh Bloominggrove
24 Merriewold Ln S
845-379-1161

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh Monsey
32 Dolson Rd.
347-733-7551

בארץ ישראל
מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב
שע"י עמותת "ישמח צדיק-קהילת ברסלב בגליל"
בהתייסדות ע"י כ"ק מוהרא"ש זצוק"ל
רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 15225
טלפון רב קווי 04-6708356
פקס: 04-6708359

Visit Our Web Site:
www.breslevcenter.com
לשמוע השיעורים 212-444-9191

Find our entire book selection at: amazon.com

To donate and/or sponsor one of our books please call: 845-248-1651

ווי אזוי צו האנדלען מיט עלטערן וועלכע האבן א סמארט פאון.

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת האזינו, ז' תשרי, שנת תשע"ט לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן א בריוו פון דיין ווייב.

זי פרעגט וואס זי זאל טון אז איר זענט זייער מקפיד אויפצוציען אייער שטוב על פי תורה און איר ברענגט נישט אריין אין שטוב קיין סמארט-פאון, טעבלעט, קאמפיוטער וכדומה, אבער וואס זאל מען טון ווען די עלטערן קומען אין שטוב מיט זייער סמארט-פאון און ווייזן פאר די קינדער בילדער וכו', צי מען מעג זאגן פאר די עלטערן זיי זאלן נישט ארויס נעמען זייער סמארט-פאון בשעת די קינדער זענען דארט, און פארלאנגען פון זיי אז זיי זאלן נישט ווייזן פאר די קינדער אויף די סמארט-פאון בילדער פון משפחה וכדומה לזה.

וויסן זאלט איר אז כיבוד אב ואם איז זייער א הארבע מצוה און מען דארף זייער אכטונג געבן אויף די כבוד פון די עלטערן. דער רמב"ם שרייבט (פרק ה' מהלכות ממרים, סימן טו): "כָּל הַמְבַזֶּה אָבִיו אוֹ אִמּוֹ אֲפִילוּ בִּדְבָרִים וַאֲפִלּוּ בִּרְמִיזָה הֲרֵי זֶה אָרוּר מִפִּי הַגְּבוּרָה, שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כז, טז): 'אָרוּר מַקְלֶה אָבִיו וְאִמּוֹ'", אויב מען פארשעמט עלטערן אפילו נאר מיט ווערטער, אדער אפילו נאר ברמיזה - איז מען שוין פארשאלטן פונעם אייבערשטן; נאך מער ווערט געברענגט (ספר חרדים פרק ט, סימן לה): "שֶׁאֲפִלּוּ אִם מְבַזֶּה אוֹתָם בְּלִבּוֹ בִּלְבָד, הֲרֵי הוּא בִּכְלָל אָרוּר זֶה", אפילו מען לאכט זיך אויס פון עלטערן בלויז במחשבה, איז מען שוין אויך פארשאלטן פונעם אייבערשטן, עיין שם; דעריבער דארף מען זייער אכטונג געבן ווען מען רעדט מיט עלטערן צו רעדן צו זיי בדרך כבוד, מיט דרך ארץ און הכנעה.

וואויל איז אייך אז איר נעמט נישט אריין אין אייער שטוב קיין שום כלי וואס ערליכע אידן נעמען נישט אריין אין שטוב, איר ווילט אויפצוען ערליכע אידישע דורות, אבער פון די אנדערע זייט דארפט איר וויסן אז דער שטערקסטער חינוך פאר די קינדער איז זיי ווייזן ווי מען שעצט די עלטערן; קינדער קען מען נישט אויסשפילן, קינדער וייסן אלעס און כאפן אלעס אויף. אפילו ווען מען פירט זיך מער אפגעהיטן פון די עלטערן וכו' טאר מען נישט רעדן צו זיי מיט חוצפה און זלזול, מען טאר נישט אוועק מאכן די עלטערן ווי אזוי זיי פירן זיך, מען דארף בעטן דעם אייבערשטן פאר זיי און פאר אלע אידן אז אלע זאלן תשובה טון און זיך פירן על דרך התורה.

אז איר וועט מכבד זיין אייערע עלטערן און פון די אנדערע זייט וועט איר ווייטער זיין שטארק מיט אייער וועג פון חינוך וכו׳ וועלן אייערע עלטערן אליינס האבן שכל נישט צו קומען צו אייך מיט דעם וכו׳, זיי וועלן אייך שעצן און אפילו במשך די צייט אייך נאכמאכן.

איך האף אז איר וועט זיין א מבין דבר מתוך דבר צו וויסן ווי אזוי זיך צו פירן.

א גמר חתימה טובה.

...

~~~~~~~~~~

די ווייב דערקענט אויפ׳ן מאן וואס ער איז.

בעזהשי״ת - יום ה׳ פרשת האזינו, י״א תשרי, מחרת יום הכיפורים, שנת תשע״ט לפ״ק

לכבוד ... נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן א בריוו פון דיין ווייב תחי׳, איך ווארט צו באקומען פון דיר א בריוו.

איך מוז דיר זאגן אז עס איז מקיום געווארן ביי דיר וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בראשית רבה נד, א): אויפן פסוק (משלי טז, ז): ״בִּרְצוֹת ה׳ דַּרְכֵי אִישׁ, גַּם אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ״, ווער זענען זיינע פיינט? אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן ״זוֹ אִשְׁתּוֹ״, דאס איז די ווייב; ווען א מענטש פירט זיך אויף ווי עס דארף צו זיין דעמאלט וועט זיין ווייב מעיד זיין אז ער איז אן ערליכער איד. דיין ווייב שרייבט אז דו שרייסט קיינמאל נישט אויף איר; אפילו ווען זי פארלירט זיך ערב שבת און ערב יום טוב ענטפערסטו איר קיינמאל נישט צוריק, וואויל איז דיר און וואויל איז דיין חלק.

איך האב ערהאלטן די געלט; א גרויסן יישר כח פארן מיר העלפן אויף יום טוב.

איך שיק דיר דא א בריוו פאר דיין ווייב.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

...

~~~~~~~~~~

אמונה היילט אויס אלע גייסטישע קרענק.

בעזהשי״ת - יום ה׳ פרשת האזינו, י״א תשרי, מחרת יום הכיפורים, שנת תשע״ט לפ״ק

לכבוד מרת ... תחי'.

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איר קענט זיך נישט פארשטעלן די שמחה וואס האט מיך באנומען נאכדעם וואס איך האב געליינט אייער בריוו וואו איר שרייבט אז איר זענט שוין היינט געזונט און שטארק; עס גייט נישט אריבער א טאג וואס מענטשן זאלן זיך נישט אויסרעדן זייער לעבן, מענער פרויען פארציילן זייערע צרות און יסורים אבער נישט אלע קומען צוריק דערציילן ווי אזוי דער אייבערשטער האט זיי געהאלפן. איר שרייבט מיר אז איר ווערט שוין נישט דערשראקן פון יעדע זאך, איר לעבט מיטן אייבערשטן און אלעס איז ביי אייך תפילה.

איר האט זיך אויסגעהיילט מיט אמונה פשוטו כמשמעו, אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה): "הָעִקָּר הוּא הָאֱמוּנָה, וְצָרִיךְ כָּל אֶחָד לְחַפֵּשׂ אֶת עַצְמוֹ, וּלְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בֶּאֱמוּנָה", דער עיקר אויף וואס א מענטש דארף ארבעטן צוצוקומען איז אמונה, "כִּי יֵשׁ סוֹבְלֵי חֳלָאִים, שֶׁיֵּשׁ לָהֶם מַכּוֹת מֻפְלָאוֹת, וְהֵם סוֹבְלִים הֶחֳלָאִים רַק בִּשְׁבִיל נְפִילַת הָאֱמוּנָה", ווייל עס זענען דא זייער אסאך מענטשן וואס האבן מחלות, און זיי ליידן פון דעם נאר ווייל זיי האבן נישט קיין אמונה; דאס גייט ארויף אויף יסורי הנפש וואס מענטשן ליידן זיך נעבעך צאם. זאגט דער רבי ווייטער: "כִּי עַל יְדֵי נְפִילַת הָאֱמוּנָה, בָּאִים מַכּוֹת מֻפְלָאוֹת שֶׁאֵין מוֹעִיל לָהֶם - לֹא רְפוּאוֹת, וְלֹא תְּפִלָּה, וְלֹא זְכוּת אָבוֹת", ווען א מענטש האט נישט קיין אמונה און ער ליידט נעבעך פון די מחלות וואס קומט פון חסרון אמונה, דאן העלפט אים נישט קיין רפואות, עס העלפט נישט קיין תפילה און אויך נישט זכות אבות. דאס גייט ארויף אויף די יסורים וואס מענטשן מאכן נעבעך מיט פון אלע סארט יסורי הנפש; עס פייניגט זיי פון אינעווייניג - יעדער מיט זיינע שלעכטע מחשבות, און די איינציגסטער רפואה אויף דעם איז אמונה.

ווען א מענטש נעמט אריין אין זיך די אמונה; ער ווייסט אז עס איז גארנישט דא אויף דער וועלט אויסער דעם אייבערשטן, און דער אייבערשטער איז "מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין, וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין, וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין, אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרֵךְ כְּלָל", לעבט ער א רואיג לעבן.

מוהרא"ש זכרונו לברכה האט פארפאסט א ניגון אויף די ווערטער ווען ער פלעגט גיין אין וואלד רעדן צום אייבערשטן; עס איז אים געווען זייער שווער אין אנהייב, ער האט מורא געהאט צו זיין אליינס אין וואלד, פון די חיות וכו', האט ער זיך אונטער געזינגען די ווערטער: "מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין, וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין, וּבְתוֹךְ כָּל עָלְמִין, אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרֵךְ כְּלָל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אֲלוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם", ער האט דאס

גע'חזר'ט אן א שיעור, ביז ער האט שוין נישט געהאט קיין שום פחד פון קיינעם, פון דעם איז געווארן די שיינע ניגון אויף די ווערטער.

דערפאר אז איר שרייבט אז איר זענט ארויס געקראכן פון אייערע פחדים (ענקזייעטי און פאניק אטאקעס) נאר דורך פאלגן דעם הייליגן רבי'ן, זאלט איר זיך ווייטער שטארקן מיט אמונה און תפילה וועט איר ארויס גיין פון אלע שלעכטע מחשבות.

דאס וואס איר פרעגט אויב איר דארפט נאך זאגן ווייטער די תפילה וואס איך האב אייך געשריבן וכו'; דער עיקר צו וואס א מענטש דארף צוקומען איז צו רעדן צום אייבערשטן אזוי ווי ער רעדט צו זיינס א חבר. אז איר קענט אליינס רעדן צום אייבערשטן איז דאס בעסער און שטערקער ווי צו זאגן די תפילה וואס איך האב אייך געשריבן; דאס האב איך נאר געשריבן אייך צו ווייזן ווי אזוי מען רעדט צום אייבערשטן, אבער אז איר שפירט שוין היינט אז איר קענט אליינס רעדן צום אייבערשטן זאלט איר זיך מאכן אייגענע תפילות און דאס בעטן.

אויף די צווייטע שאלה אז איר ווילט נאך קינדער וכו' און איר ווילט וויסן וואס איר דארפט טון פאר השתדלות; איר זאלט דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן אויף אייערע צוויי ליכטיגע קינדערלעך ... נרו יאיר און ... תחי'. א גאנצן טאג זאלן אייערע ליפן שעפשען א לויב צום אייבערשטן אויף די צוויי מתנות וואס דער אייבערשטער האט אייך געגעבן, דאס איז גענוג פאר השתדלות; אז איר וועט דאס טון וועט אייך דער אייבערשטער העלפן מיט (תהילים קכח, ג): "בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ".

דריטע שאלה, ווי אזוי קען מען אנהאלטן א לייכטע אטמאספער אין שטוב ווען עס קומט ערב שבת און ערב יום טוב; נעמט די עצה וואס דער רבי זאגט, וואס ער אליינס פלעגט דאס טון יעדע ערב שבת און ערב יום טוב. דער רבי האט געזאגט (שיחות הר"ן, סימן ב): "וְדַרְכִּי, כְּשֶׁבָּא הַיּוֹם אֲנִי מוֹסֵר כָּל הַתְּנוּעוֹת שֶׁלִּי, וְשֶׁל בָּנַי, וְהַתְּלוּיִים בִּי - עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּהְיֶה הַכֹּל כִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה טוֹב מְאֹד", איך פיר זיך אז יעדן טאג געב איך איבער דעם גאנצן טאג פארן אייבערשטן, און אלעס וואס איך דארף ערלעדיגן - סיי פון מיר און סיי פון מיינע קינדער, אז דער אייבערשטער זאל טון ווי אזוי ער פארשטייט.

"וְכֵן כְּשֶׁמַּגִּיעַ שַׁבָּת אוֹ יוֹם טוֹב", אזוי אויך - זאגט דער רבי - ווען עס קומט שבת און יום טוב, "אֲזַי אֲנִי מוֹסֵר כָּל הַהִתְנַהֲגוּת וְכָל הָעִנְיָנִים וְהַתְּנוּעוֹת שֶׁל אוֹתוֹ הַשַּׁבָּת אוֹ הַיּוֹם טוֹב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּהְיֶה הַכֹּל כִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ", געב איך זיך אינגאנצן איבער פארן אייבערשטן, "וַאֲזַי, אֵיךְ שֶׁמִּתְנַהֵג בְּאוֹתוֹ הַשַּׁבָּת וְיוֹם טוֹב, שׁוּב אֵינוֹ חוֹשֵׁב וְחוֹשֵׁשׁ כְּלָל

שֶׁמָּא לֹא יָצָא יְדֵי חוֹבָה בְּהַנְהָגַת קְדֻשַּׁת אוֹתוֹ הַיּוֹם, מֵאַחַר שֶׁכְּבָר מָסַר הַכֹּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְסָמַךְ עָלָיו יִתְבָּרַךְ לְבַד״. אזוי בין איך רואיג און פרייליך פונעם שבת און פונעם יום טוב, איך דארף נישט איבער טראכטן און איבער קלערן צי איך האב גוט געטון צי נישט.

דערפאר דארף מען אסאך בעטן דעם אייבערשטן פאר שבת און פאר עס קומט א יום טוב אז מען זאל זיין פרייליך, רואיג און צופרידן, און מען זאל נישט ווערן אנגעצויגן ווען זאכן גייען אנדערש ווי מען וויל.

פערטע שאלה, צי איר זאלט אנטון אייער מיידל מיט ווייסע שטרימפ לכבוד שבת ויום טוב, איר ווילט וויסן צי דאס איז א חיוב וכו׳; עס איז נישט קיין חיוב אבער אז ביי אייך אין די משפחה און ביי אייך אין שטאט גייען אלע יונגע מיידלעך מיט ווייסע טייץ איז אודאי גוט איר זאלט אויך אנטון אייער מיידל אזוי; אויף דעם וואס איר שרייבט אז איר האט א שטארקע נסיון אויף דעם, וועט איר באקומען מער שכר, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (אבות ה, כג): ״לְפוּם צַעֲרָא - אַגְרָא״, לויט ווי שווער עס קומט אן א מצוה אלץ מער שכר באקומט מען דערויף. געדענקט וואס שלמה המלך זאגט (משלי לא, ל): ״שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי״, וואס איז אבער יא שיין? ״אִשָּׁה יִרְאַת ה׳ הִיא תִתְהַלָּל״, אז מען ציט אויף א חסידי׳שע שטוב, מען איז מחנך די קינדער צו גיין אנגעטון לכבוד שבת מיט שבת׳דיגע קליידער - דאס איז חשוב און שיין.

נאכאמאל, איר האט מיר ממש מחי׳ געווען מיט אייער בריוו; איך וועל דאווענען פאר אייך און פאר אייער מאן און קינדער.

א גוט יום טוב.

...

~~~~~~~~~~~

זיך מחזק זיין אין מעביר סדרה זיין; תורה איז די איינציגסטע זאך וואס מאכט צופרידן דעם מענטש.

בעזרת ה׳ יתברך - יום ד׳ פ׳ בראשית, אסרו חג סוכות, כ״ד תשרי, שנת תשע״ט לפ״ק

לכבוד ... נרו יאיר.

איך האף דיר ווייטער צו שרייבן יעדן טאג אביסל חיזוק און עצות פון הייליגן רבי׳ן; יעצט בין איך זייער פארנומען, סיי אז מיר הייבן אן קומענדיגן זונטאג דעם עלפטן יאר ישיבה און אויך דארף מען יעצט מסדר זיין אלע כיתות אין חדר, ביי אונז
~~~~~~~~~~~

גייען די קינדער ארויף צום נייעם מלמד נאך סוכות - אם ירצה ה' דעם קומענדיגן זונטאג; דעריבער האב איך נישט יעצט קיין צייט דיר צו שרייבן לאנגע בריוו.

איך וויל דיר מחזק זיין אויב דו האסט נאך נישט אנגעהויבן מעביר סדרה זיין פרשת בראשית אז דו זאלסט היינט אנהייבן מעביר סדרה זיין; מיר האבן יעצט מסיים געווען די הייליגע תורה און מען הייבט שוין אן נאכאמאל די תורה.

מוהרא"ש האט נאכגעזאגט בשם זיין טאטע'ן - דער טאקאי'ער רב זכרונו לברכה אז שמחת תורה מאכט מען א פארקערטע הגבהה און דער וואס גייט הגבהה זעט א ליידיגע שטיק פארמעט, צו וויזן פארן מענטש ער זאל נישט מיינען אז וויבאלד ער האט מסיים געווען חמשה חומשי תורה דארף ער שוין נישט לערנען, דעריבער ווייזט מען אים: 'קוק אז דער פארמעט איז ליידיג, מען דארף נאכאמאל אנהייבן צו לערנען די הייליגע תורה'.

אז דו וועסט לערנען תורה וועסטו זיין צופרידן; גארנישט אויף דער וועלט קען צופרידן שטעלן דעם מענטש, נאר די הייליגע תורה. דעריבער איז יעצט דער ריכטיגער צייט זיך צו באנייען אין אנהייבן לערנען די הייליגע תורה; בפרט אז מיר האבן דעם 'סדר דרך הלימוד' פונעם הייליגן רבי'ן וואס זאגט אז אפילו מען פארשטייט נישט קיין לערנען זאל מען זאגן די ווערטער פון די הייליגע תורה (כמבואר בשיחות הר"ן, סימן עו).

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

...

~~~~~~~~~~~

מיט א ווייב דארף מען גיין ווייך און מיט גוטנס.

בעזהשי"ת - יום ד' פרשת בראשית, אסרו חג סוכות, כ"ד תשרי, שנת תשע"ט לפ"ק

לכבוד ... נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו און אויך דיין ווייב'ס בריוו.

עס טוט מיר זייער וויי צו הערן אז דו פארשטייסט נישט וואס איך האב גערעדט מיט דיר; איך האב דיר שוין געשריבן כמה פעמים אז מען קען נישט אומגיין מיט א ווייב אויף א שטרענגע וועג, מען דארף גיין מיט א ווייכע וועג.

דער רבי זאגט: "מיט גוטנ'ס פועל'ט מען בעסער ווי מען שלעכטנ'ס"; נאך האט דער רבי געזאגט: "אויב מען זעט מען האט יא געפועל'ט מיט שלעכטן, זאל מען וויסן אז מען וואלט דאס געקענט פועל'ן אסאך גרינגער און שנעלער מיט גוטן".
~~~~~~~~~~~

דו געב איר נאר ליבשאפט און רעד צו איר שיינע ווערטער; קלאפ איר נישט אראפ, מען האט איר שוין גענוג געקלאפט השם ישמרינו. זי קומט פון א שטוב וואו מען האט איר נאר געקלאפט און געקלאפט; א וואונדער אז זי וויל נישט קיין חסידי׳שע לעבן?! זי האט באקומען א פאלשע בליק אויף ערליכע אידן, זי מיינט אז ערליכע אידן האבן נישט קיין לעבן, זי האט געכאפט איר גאנץ לעבן פעטש און פסקים, יעדע זאך איז נאר געוווען: ׳דאס טאר מען נישט׳, ׳יענץ טאר מען נישט׳.

אז דו ווילסט פועל׳ן ביי איר זי זאל נישט רעדן מיט דיינע געשוויסטער און מיט נישט ערליכע חבר׳טעס השם ישמרינו דארף דאס גיין מיט חכמה; דו דארפסט איר געבן אסאך ליבשאפט און איר ווייזן וואס אן ערליכע לעבן איז. אנשטאט באצווינגען, מאך אז זי זאל אליינס נישט וועלן; אז דו וועסט איר אויפבויען, דו וועסט איר געבן גוטע ווערטער וועט זי פון זיך אליין אפלאזן די נישט ערליכע פרענדס.

אזעלכע מעשיות הער איך ליידער זייער אסאך, סיי פון אינגעלייט און סיי פון ווייבלעך ווי זיי קוקן אן דעם ׳ערליכן לעבן׳ ווי א שלעכטע זאך; זיי ווילן נאר אנטלויפן פון דעם, ווייל מען האט זיי געטשעפעט און פארשעמט אין זייערע יונגע יארן. דו ווייסט זייער גוט וואס איך מיין, ווייל דו אליינס נאך די חתונה האסטו אויך געצויגן אהין וכו׳, ביז דו האסט זיך גענעבן א כאפ פאר עס איז צו שפעט, יעצט ווילסטו פלוצלינג אז דיין ווייב זאל זיך געבן א דריי צוזאמען מיט דיר, עס גייט נישט אזוי ווי מען וויל, זי וועט זיך באלד צוריק דרייען.

איך בעט דיר, הער צו וואס איך זאג דיר, אנשטאט דו זאלסט זאגן פאר דיין ווייב: ״רעד נישט וכו׳״; ״טו נישט וכו׳״, זאלסטו נאר רעדן פאזעטיוו און זי וועט פון זיך אליינס אפלאזן די שלעכטע חברט׳עס.

ווען איר זענט געוועזן ביי מיר האט זי מיר געזאגט: ״איך וויל זיין גוט, איך וויל זיין ערליך; נאר עס איז מיר זייער שווער ווען מען דרוקט מיר: ׳טו דאס׳, ׳טו יענץ׳״.

איך האף אז דו וועסט טון וואס איך זאג דיר, וועט דיר גוט זיין בזה ובבא.

איך שיק דיר אויך א בריוו פאר דיין ווייב.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

...

~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~

האלט אייך שטארק, דער מאן מיינט נישט קיין שלעכטס.

בעזהשי״ת - יום ד׳ פרשת בראשית, אסרו חג סוכות, כ״ד תשרי, שנת תשע״ט לפ״ק

לכבוד מרת ... תחי׳.

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איך בעט אייך זייער, שטארקט אייך מיט אלע אייערע כוחות נישט צו ווערן צעפאלן, אייער מאן ... נרו יאיר איז זייער א ווארילער אינגערמאן, ער מיינט נישט קיין שלעכטס, ער איז נאר דערשראקן ווייל זיינע שוועסטערס פירן זיך נישט אזוי אידיש און ער וויל נישט אויפשטעלן אזא שטוב ווי זיינע געשוויסטער, דעריבער זאגט ער אייך נאכאמאל און נאכאמאל אז איר זאלט נישט רעדן מיט זיי; ער מיינט אבער נישט קיין שלעכטס.

דאנקט און לויבט דעם אייבערשטן אז איר האט ליכטיגע קינדער.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט מצליח זיין אין אלע אייערע וועגן.

...

~~~~~~~~~~~

סעודת הילולא ביים רבינ׳ס יארצייט.

בעזהשי״ת - יום ד׳ פרשת בראשית, אסרו חג סוכות, כ״ד תשרי, שנת תשע״ט לפ״ק

לכבוד ... נרו יאיר.

א גרויסן יישר כח פארן מנדב זיין די סעודה פארן הייליגן רבינ׳ס יארצייט; בזכות די מצוה זאלסטו זוכה זיין צו זען נחת פון דיינע קינדער און קינדס קינדער.

מיר האבן גערעדט ביי די סעודה פון די תורה וואס דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק א׳, סימן קטו) אז מענטשן וואס לעבן נישט מיט א צדיק, ווען עס גייט אריבער אויף זיי א צרה ווערן זיי זייער מבולבל, זיי האבן קשיות אויף די אמונה און זיי פאלן אוועק פונעם אייבערשטן, אזוי ווי מען זעט ליידער זייער אסאך וואס זענען אוועק געפאלן נאר פון קשיות וכו׳. אבער ווען מען קומט צום צדיק, לערנט ער אויס אז דער אייבערשטער איז אין די צרה, אז דער אייבערשטער אליינס באהאלט זיך אינעם נעפל, און דער צדיק געבט אונז אן עצה ווי אזוי מיר זאלן ארויס גיין פון די נעפל, מען זאל בעטן דעם אייבערשטן ער זאל רחמנות האבן און ליכטיג מאכן מען זאל וויסן וואס צו טון.
~~~~~~~~~~~

מיט דעם טייטשט דער רבי דעם פסוק (שמות כ, יח): "וַיַּעֲמֹד הָעָם מֵרָחֹק", כִּי כְּשֶׁרוֹאִין הָעֲרָפֶל, הַיְנוּ הַמְּנִיעָה, עוֹמְדִין מֵרָחֹק, דאס הייסט מענטשן וואס זענען נישט מקורב צום צדיק, ווען זיי זעען א מניעה שטייען זיי פון דערווייטנס וכו', זאגט דער רבי: "וּמֹשֶׁה, שֶׁהוּא בְּחִינוֹת דַּעַת כָּל יִשְׂרָאֵל, נִגַּשׁ אֶל הָעֲרָפֶל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹקִים, הַיְנוּ אֶל הַמְּנִיעָה, שֶׁבָּהּ בְּעַצְמָהּ נִסְתָּר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ", אבער דער צדיק גייט נאנט צו די מניעה ווי דער אייבערשטער באהאלט זיך, און דאס לערנט ער אויס פאר זיינע מקורבים; ווייל עס איז נישט דא קיין שום מציאות אן דעם אייבערשטן, און אפילו ער זעט די גרעסטע מניעה פאר זיינע אויגן וועט ער נישט אוועק גיין פונעם אייבערשטן, ער וועט נאר ווערן שטערקער מיט די אמונה.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן זוכה זיין צו אלע סגולות פון די הייליגע סוכה; דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מח) אז סוכה איז מסוגל פאר קינדער, סוכה איז מסוגל עס זאל אנטפלעקט ווערן דער רבי, עס זאל ווערן פון רי"ב רב"י, מען זאל זיך אויפהערן צו קריגן, עיין שם.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט זוכה זיין צו א גוט יאר און הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~~

ווי אזוי צו געבן ליבשאפט / א קינד וואס איז שוועך מיט עברי.

בעזהשי"ת - יום ד' פרשת בראשית, אסרו חג סוכות, כ"ד תשרי, שנת תשע"ט לפ"ק

לכבוד מרת ... תחי'.

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

א. ווען עס קומט צו געבן ליבשאפט און ווארימקייט דארף מען נישט קיין טיפע ענינים, ווייל ליבשאפט קומט פון הארץ; מען רעדט שיינע ווערטער, מען זוכט א גוטע זאך וואס יענער האט און מען רומט דאס אויס נאכאמאל און נאכאמאל. מען דארף נישט קיין גרויסע חכמות אויף דעם, מען דארף נאר אביסל שכל אפ צו ווארטן דעם מאן מיט א שמייכל און זיין דער ערשטער וואס געבט גוטע ווערטער. ווען דער מאן זעט ווי זיין ווייב רעדט שיין צו אים וועט ער איר אלעס נאכגעבן.
~~~~~~~~~~~

שלמה המלך זאגט (משלי יד, א): "חַכְמוֹת נָשִׁים בָּנְתָה בֵיתָהּ", א קלוגע פרוי בויט אויף איר שטוב מיט איר חכמה; מיט שיינע ווערטער קען מען אלעס פועל'ן און אלעס באקומען.

ב. בנוגע אייער קינד וואס כאפט אויף אביסל שווער דאס ליינען עברי; דאס ערשטע זאך זאלט איר זאגן תהילים יעדן טאג פאר אים בפרטיות און פאר אלע קינדער בכלליות, און בעטן דעם אייבערשטן ער זאל פארשטיין דאס לערנען. צווייטנס דארפט איר זיך מער אפגעבן מיט דעם קינד; נעמט אראפ אפאר מינוט יעדן טאג צו לערנען מיט אים ליינען און שרייבן, דאס זאל זיין די וויכטיגסטע זאך ביי אייך אין שטוב, ווייל אז איר וועט פארשפילן די יאר וואס ער לערנט עברי וועט נאכדעם זיין פאר אים זייער שווער במשך אלע קומענדיגע כיתות.

דאס בעסטע איז דאס צו טון מיט אים ווי פריער אינעם טאג, ווייל שפעטער ווערט מען מער אויסגעמוטשעט און עס איז שווערער פארן קינד צו לערנען; אזוי אויך שבת אין און די טעג ווען עס איז נישט דא קיין חדר דארף מען געדענקען אז דאס ערשטע זאך ווען דער קינד איז אויפגעשטאנען, נאכן עסן וכו', זאלט איר אים העלפן מיט די עברי.

ג. איך האב געשריבן פאר אייער מאן א בריוו, איך האף אז ער וועט דאס אננעמען צום גוטן; עס פעלט נישט אויס צו קומען קיין אמעריקע צו שאפן געלט, דא דרייען זיך ארום בלוטיגע ארימעלייט וואס קענען נישט דעקן זייער לעבן.

דער אייבערשטער וועט אים דארט ברענגען זיין פרנסה; דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מ): "כָּל הַנְּסִיעוֹת שֶׁל אָדָם הוּא בִּשְׁבִיל קִלְקוּל הָאֱמוּנָה", אלע נסיעות וואס א מענטש פארט קומט פון חסרון אמונה, "כִּי אִם הָיָה מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁיָּכוֹל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְהַזְמִין לוֹ כָּל צָרְכּוֹ", ווען א מענטש וואלט געגלייבט אז דער אייבערשטער קען אים העלפן און געבן אלע זיינע באדערפענישן, "לֹא הָיָה נוֹסֵעַ שׁוּם נְסִיעָה", וואלט ער אין ערגעץ נישט געפארן, "נִמְצָא כִּי הַנְּסִיעָה הִיא קִלְקוּל אֱמוּנָה", קומט אויס אז אוועק פארן איז א פגם אין אמונה.

דער אייבערשטער זאל ענק געבן נחת פון אייערע קינדער און איר זאלט מצליח זיין אין אלע אייערע וועגן.

...

~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~

ס׳איז נישט כדאי איבערצולאזן די ווייב און קומען קיין אמעריקע נאך געלט.

בעזהשי״ת - יום ד׳ פרשת בראשית, אסרו חג סוכות, כ״ד תשרי, שנת תשע״ט לפ״ק

לכבוד ... נרו יאיר.

דיין ווייב האט מיר געשריבן אז דו ווילסט איר איבערלאזן פאר א חודש און קומען קיין אמעריקע מאכן געלט וכו׳; זי שרייבט אז עס איז איר זייער שווער און זי וויל נישט דו זאלסט איר איבערלאזן אליינס מיט די קינדער.

וויסן זאלסטו אז עס איז נישט כדאי איבערצולאזן די ווייב און קומען קיין אמעריקע נאך געלט; חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (תנחומא תזריע, ו): ״מַעֲשֶׂה בְּכֹהֵן אֶחָד שֶׁהָיָה רוֹאֶה אֶת הַנְּגָעִים״, עס איז געווען א כהן וואס פלעגט קוקן נגעים, ״מָטָה יָדוֹ, בִּקֵּשׁ לָצֵאת לְחוּצָה לָאָרֶץ״, מיט די צייט איז ער געווארן ארים און ער האט געוואלט ארויסגיין קיין חוץ לארץ מאכן געלט, ״קָרָא לְאִשְׁתּוֹ אָמַר לָהּ: בִּשְׁבִיל שֶׁבְּנֵי אָדָם רְגִילִין לָבֹא אֶצְלִי לִרְאוֹת אֶת הַנְּגָעִים, קָשֶׁה עָלַי לָצֵאת מֵעֲלֵיהֶם״, האט ער גערופן זיין ווייב און איר געזאגט: עס איז מיר שווער אוועק צו גיין קיין חוץ לארץ ווייל מענטשן קומען דא כסדר ווייזן זייערע נגעים, ״אֶלָּא בּוֹאִי וַאֲנִי מְלַמְּדֵךְ שֶׁתְּהֵא רוֹאָה אֶת הַנְּגָעִים״, איך וועל דיר אויסלערנען ווי אזוי מען קוקט אויף א נגע, אזוי וועסטו קענען קוקן נגעים און איך וועל קענען פארן קיין חוץ לארץ מאכן געלט, ״אִם רָאִית שְׂעָרוֹ שֶׁל אָדָם שֶׁיָּבֵשׁ הַמַּעְיָן שֶׁלּוֹ, תְּהֵא יוֹדַעַת שֶׁלָּקָה״, ער האט איר געלערנט אז אויב זי זעט ווי די קוואל פונעם האר איז פארטריקנט איז א סימן אז דער האר איז געשלאגן, ״לְפִי שֶׁכָּל שֵׂעָר וְשֵׂעָר, בָּרָא לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַעְיָן בִּפְנֵי עַצְמוֹ שֶׁיְּהֵא שׁוֹתֶה מִמֶּנּוּ״, ווייל דער אייבערשטער האט באשאפן פאר יעדן האר באזונדער א קוואל פון וואו דער האר זאל האבן פרנסה צו לעבן, ״יָבֵשׁ הַמַּעְיָן, יָבֵשׁ הַשֵּׂעָר״, אבער אז דער קוואל איז טויט איז א סימן אז דער האר איז טויט, ״אָמְרָה לוֹ אִשְׁתּוֹ, וּמָה אִם כָּל שֵׂעָר וְשֵׂעָר, בָּרָא לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַעְיָן בִּפְנֵי עַצְמוֹ שֶׁיְּהֵא שׁוֹתֶה מִמֶּנּוּ. אַתָּה שֶׁאַתָּה בֶּן אָדָם, כַּמָּה שְׂעָרוֹת יֵשׁ בְּךָ, וּבָנֶיךָ מִתְפַּרְנְסִין עַל יָדְךָ, לֹא כָּל שֶׁכֵּן שֶׁיְּזַמֵּן לְךָ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא פַּרְנָסָה״, האט אים זיין ווייב געזאגט: מה דאך אז דער אייבערשטער האט באשאפן פאר יעדן האר באזונדער א קוואל פון וואו דער האר זאל האבן צו לעבן, איז דאך זיכער אז דו וואס דו האסט טויזנטער האר, דו האסט א ווייב און קינדער וואס נעמען פרנסה פון דיר וועט דיר דער אייבערשטער זיכער געבן פרנסה, ״לְפִיכָךְ לֹא הֱנִיחָה אוֹתוֹ לָצֵאת חוּצָה לָאָרֶץ״, זי האט אים זייער שטארק מחזק געווען און אים נישט געלאזט פארן קיין חוץ לארץ.

דאס זעלבע איז ביי דיר, רעד דיר נישט איין קיין איין רגע אז דא אין אמעריקע איז דא געלט; עס איז א גרויס רחמנות אויף די אלע אידן וואס שלעפן זיך ארויס פון ארץ ישראל קיין חוץ לארץ מאכן געלט, אין ארץ ישראל געבט מען אסאך שענער ווי דא אין אמעריקא.

דא אין אמעריקע מאכן די עשירים א געשפעט פון די משולחים; די גבירים פירן זיך מיט די משולחים גענוי ווי די אמאליגע פריצים. מען ליינט אין די מעשה ביכלעך ווי די פריצים פלעגן הייסן זייער מאשקע טאנצן בשעת זיי פלעגן מאכן זייערע סעודות, אזוי טוען די אמעריקאנע גבירים מיט די משולחים, מען וויל זיך אהערשטעלן פאר די ווייב און פארן איידעם ווי א שיינער איד אז מען האט געסט ביי די סעודה, הייסט מען זיי קומען צו א סעודה, בשעת די סעודה פרעגט מען זיי אויס אלע סארט פאליטיק וכו' און מוצאי שבת באקומט דער משולח א גאנצע צוואנציגער... די משולחים זענען אויסגעמאטערט פון א גאנצע וואך ארומלויפן נאך געלט, יעצט דארף ער זיצן כמה שעות ביי דעם פריץ און מארגן ביי דעם פריץ צו באקומען א צוואנציגער?! מען בעט אן המלצה; אויב האסטו פון בד"ץ איז גוט, דעמאלט באקומסטו א 'גאנצע דאללער'... אויב האסטו נישט פון בד"ץ וכו' פארשיקט מען דיר מיט בזיונות, און מיט אן המלצה פון בד"ץ האסטו ביזי בזיונות.

די ארץ ישראל'דיגע אידן מיינען אז אין אמעריקע וואלגערט זיך גאלד אויף די גאסן, מען קוקט אויף אן אמעריקאנער איד מיט קנאה וכו'; וויסן זאלסטו אז דא מוטשעט מען זיך אויך, דעריבער זאלסטו נישט קומען קיין אמעריקע בשעת וואס דו לאזט דיין ווייב אליינס.

ר' נתן האט אמאל געזאגט פאר איינעם וואס פלעגט קומען צו אים פאר חיזוק און יענער האט זיך אויך געדרייט ביי א צווייטן מפורסם וואס איז געווען פיל מיט ליצנות, האט אים ר' נתן אזוי געזאגט: "איך קען דיר נישט זאגן זאלסט נישט גיין צו יענעם וכו', אבער דאס קען איך דיר יא זאגן, אז דו גייסט צי יענעם קום נישט צי מיר"; דאס זעלבע זאג איך דיר: "איך קען דיר נישט זאגן נישט צו קומען, אבער דאס קען איך דיר יא זאגן, אז דו פארסט אוועק פון דיין ווייב פאר א חודש קום נישט צו מיר".

היכל הקודש איז א פלאץ וואו מען פאלגט דעם רבי'ן; דו ווייסט דאך אז ביים רבי'ן איז געווען דער יסוד שלום בית, וואס וועסטו האבן פון מאכן פעקלעך געלט? די פעקלעך געלט וועט דיר העלפן אין לעבן?! אנשטאט מאכן פעקלעך געלט גיי אהיים צו דיין ווייב און העלף איר זי זאל זיין געזונט און שטארק.

דיין ווייב שרייבט אז זי קען זיך נישט קיין עצה געבן מיט די קינדער, זי דארף דיין הילף ביינאכט, זי שפירט ווי אירע כוחות לאזן זיך אויס; פארוואס זאלסטו זיך זוכן מצוות און נישט אהיים קומען ביינאכט? וואס איז די זאך פון 'ליל שישי' נישט אהיים צו קומען מיטן אויסרייד אז מען קען דעמאלט אסאך אויפטון וכו'?! אויף וואסווארסטו, אז דיין ווייב זאל חס ושלום כאפן א נערוון צוזאמבראך? דו מיינסט אז דאס איז א שפילעכל? דו זעסט נישט ווי דער יצר הרע שפילט מיט דיר? ער נעמט דיר אוועק פון שטוב ליל שישי, נאכדעם שלאפסטו א גאנץ פרייטאג, אך און וויי אויב א קינד וויינט דעמאלט... דו ביסט אנגעצויגן, דיין ווייב איז אנגעצויגן און עס קומט נישט ארויס קיין גוטס דערפון. אז דו האסט חתונה געהאט קענסטו זיך נישט פירן ווי אלץ בחור, ביינאכט דארף מען זיין אין שטוב און מען קען נישט אוועק פארן פון שטוב פאר א חודש.

איך האף אז דו וועסט פאלגן און בלייבן אין שטוב, וועסטו האבן שפע ברכה והצלחה.

...

~~~~~~~~~~

נאכלויפן די ווייב איז נישט שלום בית.

בעזהשי"ת - יום ד' פרשת בראשית, אסרו חג סוכות, כ"ד תשרי, שנת תשע"ט לפ"ק

לכבוד ... נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

לויף נישט נאך דיין ווייב וכו'; ווי מער דו וועסט איר נאכלויפן וועט זי זיך אוועק צוען פון דיר, אבער אז דו וועסט איר אויפהערן נאכצולויפן וועט זי מיט די צייט וועלן זיין מיט דיר וכו'.

איך קען נישט צופיל מאריך זיין בכתב אין דברים שבינו לבינה מפני הצניעות, איך שרייב דיר ברמיזה וואס מוהרא"ש זאגט אויפן פסוק (בראשית ג, טז): "וְאֶל אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ, וְהוּא יִמְשָׁל בָּךְ", אז די פרוי וועט גליסטן נאך איר מאן און דער מאן וועט געוועלטיגן אויף איר (עיין שם בפרש"י); אז די צוויי זאכן גייען געקניפט און געבינדן, אויב עס איז "וְאֶל אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ", זי לויפט נאך דעם מאן, דעמאלט איז "וְהוּא יִמְשָׁל בָּךְ", איז דער מאן דער וואס געוועלטיגט וכו', אבער ווען עס איז פארקערט, דער מאן לויפט נאך זיין ווייב וכו' - "וְאֶל אִשָּׁה תְּשֻׁקָתְךָ", דעמאלט דרייט זיך אויס דער פסוק אויפן מאן, עס
~~~~~~~~~~

ווערט "וְהִיא (מיט א יוד) יִמְשָׁל בָּךְ", זי הייבט אן געוועלטיגן אויפן מאן. ווי מער מען לויפט נאך די ווייב וכו' ווערט דער מאן זייער אראפ געקוקט אין די פרוי'ס אויגן.

נאכלויפן די ווייב טאג און נאכט איז נישט 'שלום בית', מיט דעם ווערט מען נישט קיין גוטער מאן און נישט דאס מיינט 'געבן ליבשאפט', דאס איז 'נעמען ליבשאפט'.

איך קען נישט מאריך זיין יעצט ווייל איך בין זייער פארנומען אנצוגרייטן דעם מוסד, ביי אונז גייען די קינדער אריבער צום נייעם מלמד נאך סוכות; דעם קומענדיגן זונטאג הייבן די מלמדים אן מיט די פרישע תלמידים.

עס איז א קליינע בריוו אבער עס ליגט אין דעם זייער אסאך; נעם אריין אין דיר די פאר ווערטער וועט זיך אלעס איבער דרייען צום גוטן.

...

~~~~~~~~~~

ארויסהעלפן אין שטוב און געבן גוטע ווערטער פאר די ווייב; אכטונג געבן נישט צו קריטיקירן די ווייב; משניות קלארט אויס דעם מח.

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת בראשית, כ"ה תשרי, שנת תשע"ט לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר.

זע ארויס צו העלפן אין שטוב; זוך נישט נאר ווי דו קענסט קריטיקירן דיין ווייב, האב אביסל רחמנות אויף איר, קוק ווי שווער זי ארבעט דיר צופרידן צו שטעלן און אנשטאט איר צו געבן גוטע ווערטער זוכסטו נאר ווי דו קענסט איר זאגן א קריטיק.

ביי דיר שפילט זיך ממש אפ די מעשה וואס חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (ירושלמי ברכות פרק ח, הלכה ה): "אבא בר בר חנא ורב חונא הוון יתבין אכלין, והוה רבי זעירא קאים ומשמש קומיהון עלה וטעין תרויהון בחדא ידיה", אבא בר בר חנא און רב חונא האבן געגעסן א סעודה און רבי זעירא האט זיי משמש געווען,ביים סוף סעודה פלעגט מען זיך פירן צו טרינקען וויין און זיך אפוואשן די הענט מיט שמעקעדיקע אויל, האט רבי זירא האט אריין געברענגט ביידע זאכן - סיי די וויין און סיי די אויל - אין איין האנט, רופט זיך רבא בר בר חנא אן צו אים: "מה ידיך חוריתא קטעין", וואס ברענגסטו ביידע זאכן מיט איין האנט, האסט דאך צוויי הענט, דיין אנדערע האנט איז דיר צעבראכן?! ווען אבא בר בר חנא'ס טאטע האט דאס געהערט האט ער זיך אנגערופן צו זיין זון: "לא מיסתך דאת רביע והוא קאים משמש", נישט גענוג אז דו זיצט אנגעלאנט און דו עסט א געשמאקע סעודה, ווען רבי זעירא באדינט דיר, אין צוגאב צו דעם וואס ער איז א כהן און מען טאר דאך זיך נישט באדינען דורך א כהן, וואס האלסטו אים פאר אויף
~~~~~~~~~~

דעם? "גזירה דהוא רבע ואת קאים ומשמש תחתוי", איך באפעל דיר דו זאלסט זיך אויפשטעלן פון דיין פלאץ אים צו באדינען, און ער זאל זיך אנלאנען און עסן.

דאס זעלבע זאג איך דיר: דו זיצט באקוועם ביי די סעודה, דיין ווייב באדינט דיר, זי קאכט און באקט, זי האט דיר צוגעשטעלט דורכאויס דעם גאנצן יום טוב געשמאקע סעודות, און דו הערסט איר נישט אויף פארצוהאלטן פאר דאס און פאר יענץ...

אנשטאט זוכן אין איר חסרונות נעם ענדערש א משניות און זיי גורס פרקים משניות, דאס וועט דיר געבן א ישוב הדעת, עס וועט דיר אויסקלארן דיין מח.

איך ווארט צו הערן פון דיר אז דו האסט באקומען די בריוו.

...

~~~~~~~~~~~

דער באדייט פון "שבת בראשית"; א פלאץ וואו מען רעדט פון תורה איז אן אמת'ער פלאץ; נאר אז מען לערנט דעם רבינ'ס ספרים קען מען זיך פאררופן א ברסלב'ער חסיד; זיך חס ושלום קיינמאל נישט מישן אין פאליטיק.

בעזרת ה' יתברך - עש"ק פ' בראשית-מברכים החודש, כ"ו תשרי, שנת תשע"ח לפ"ק

לכבוד ... נרו יאיר.

חסדי השם יתברך אז מיר גייען היינט אריין אין "שבת בראשית"; מען רופט דעם שבת 'שבת בראשית' כדי צו דערמאנען דעם מענטש ער זאל זיך מאכן א חשבון הנפש: 'מען הייבט יעצט אן נאכאמאל די הייליגע תורה, איך וועל אויך אנהייבן לערנען די הייליגע חומש; עס גייט אריבער א יאר נאך א יאר, ווען וועל איך שוין אנהייבן לערנען?' דעריבער רופט מען דעם שבת 'שבת בראשית' אז דער מענטש זאל זיך אויפוועקן פון זיין טיפע שלאף און אנהייבן לערנען די הייליגע תורה.

וויסן זאלסטו אז אן תורה איז גארנישט דא; א פלאץ וואו מען רעדט פון תורה דארט איז דא אמת, אבער אז מען דריידט זיך אין א פלאץ וואס מען רעדט דארט פון אלעס נאר נישט פון לערנען, מען איז נישט מעורר צו לערנען די הייליגע תורה - דאן איז אלעס איין גרויסע בלאף.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (אבות ב, ה): "וְלֹא עַם הָאָרֶץ חָסִיד", איינער וואס לערנט נישט תורה קען נישט זיין קיין חסיד; אז מען איז נישט מעביר סדרה, אז מען עפענט נישט קיין משניות, גמרא, שלחן ערוך וכו' - איז אלעס איין גרויסע שקר.
~~~~~~~~~~~

אזוי אויך איינער וואס לערנט נישט דעם רבינ׳ס ספרים, ווי אזוי קען ער זיך פאררופן א ברסלב׳ער חסיד?! מען קען נישט זיין א ברסלב׳ער חסיד נאר אז מען לערנט די ספרים פון הייליגן רבי״ן; דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק א׳, סימן קצב): ״פָּנָיו שִׂכְלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ נִמְצָאִים בְּתוֹךְ סִפְרוֹ״, די פנים, שכל און נשמה פונעם צדיק געפונט זיך אין זיינע ספרים; קומט אויס, אז איינער לערנט די ספרים פון הייליגן רבי״ן, דער איז א ברסלב׳ער חסיד, אבער אז מען לערנט נישט די ספרים האט מען נישט קיין שייכות מיטן רבי״ן.

איך בעט דיר: אנטלויף פון פאליטיק! אין ברסלב איז ליידער אויך דא פאליטיק; מיר טארן נישט פארגעסן קיין איין רגע ווער מיר זענען און ווי אזוי מיר האבן אויסגעזען פאר מיר האבן געטראפן דעם רבי״ן. אסאך מאל פאסירט אז א מענטש גייט אריבער ביטערע שווערע נסיונות, ער האט שווערע צייטן, דורכדעם ווערט ער מקורב צום רבי״ן און דער רבי איז אים זייער מחזק און שטארקט אים אזוי שטארק ביז ער פארגעסט שוין ווער ער איז און הייבט אן קאמאנדעווען, ער זאגט שוין און טוט שוין, ער ווייסט שוין פונקטליך ווער עס איז אן אמת׳ער ברסלב׳ער חסיד און וועם מען דארף מרחק זיין וכו׳.

נאכדעם איז דא ווען דער יצר הרע זעט אז א מענטש איז שטארק מיט די עצות פון רבי״ן דעמאלט קומט ער צו אים פון אן אנדערע זייט; ער קומט צו אים מיט א פנים פון ׳אויפטון׳, ער שלעפט אריין דעם מענטש אין מחלוקת, דער מענטש פארגעסט אז עס איז דא א זאך וואס רופט זיך: ׳בית הקברות׳, דארטן מוזן אלע מענטשן אנקומען, דארט איז שא שטיל, דארט איז נישט דא קיין מחלוקת, דארט איז נישט דא קיין עכטע און נישט עכטע, דארט נעמט מען אפיר יעדן טאג פונעם מענטשנ׳ס לעבן און מען משפט דעם מענטש אויף אלע זיינע מעשים.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק א׳, סימן נד): ״כָּךְ רָאוּי לִהְיוֹת מִנְהַג יִרְאֵי הַשֵּׁם תֵּכֶף בַּבֹּקֶר בַּהֲקִיצוֹ, קֹדֶם שֶׁיַּתְחִיל שׁוּם דָּבָר יִזְכֹּר מִיָּד בְּעָלְמָא דְּאָתֵי״, דאס איז דער וועג ווי אזוי אן ערליכער איד דארף זיך פירן, גלייך ווען מען שטייט אויף אינדערפרי זאל מען טראכטן פונעם תכלית, אז עס קומט נאך א וועלט און קיינער בלייבט נישט דא; עס גייט קומען א טאג וואס מיר אלע וועלן איבערלאזן די וועלט, מען וועט נעמען דעם מענטש און אים אריין לייגן אין גרוב, דארט וועט גארנישט נוצן, נאר דאס ביסל תורה ותפילה וואס מיר האבן זיך אנגעגרייט וועלן מיר מיטנעמען אויף יענע וועלט.

אז מען הייבט אן דעם טאג מיט זכרון בעלמא דאתי איז דער גאנצער טאג אן אנדערער טאג; דעמאלט האט מען נישט קיין צייט צו רעדן פון דעם און פון יענעם נאר

מען כאפט אריין פרקים משניות און דפים גמרא, מען זאגט קאפיטלעך תהילים און מען איז זיך מתבודד צום אייבערשטן.

מיין נישט אז אין ברסלב אליינס זענען נישט דא וואס זענען פארנומען מיט פאליטיק; דער הייליגער רבי האט געזאגט (חיי מוהר"ן, סימן שנד): "עַל שְׁנֵי כִּתּוֹת אֲנָשִׁים יֵשׁ לִי רַחֲמָנוּת גָּדוֹל עֲלֵיהֶם", אויף צוויי גרופעס מענטשן האב איך גרויס רחמנות, "עַל אֵלּוּ אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ יְכוֹלִים לְהִתְקָרֵב אֵלַי וְאֵינָם מִתְקָרְבִים", אויף די מענטשן וואס האבן געקענט מקורב ווערן צו מיר און זענען נישט מקורב געווארן, "וְעַל אֵלּוּ הַמְקֹרָבִים אֵלַי וְאֵינָם מְקַיְּמִים אֶת דְּבָרַי", און אויף די וואס זענען מקורב צו מיר און פאלגן מיך נישט; "כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁיִּהְיֶה עֵת, בְּעֵת שֶׁיִּהְיֶה הָאָדָם מֻנָּח עַל הָאָרֶץ עִם רַגְלָיו אֶל הַדֶּלֶת, אָז יִסְתַּכֵּל עַל עַצְמוֹ הֵיטֵב, וְיִתְחָרֵט מְאֹד מְאֹד עַל שֶׁלֹּא זָכָה לְהִתְקָרֵב אֵלַי, אוֹ שֶׁלֹּא קִיֵּם אֶת דְּבָרַי. כִּי אָז יֵדְעוּ שֶׁאִם הָיוּ מְקֹרָבִים אֵלַי וּמְקַיְּמִים אֶת דְּבָרַי, לֹא הָיָה שׁוּם דַּרְגָּא בָּעוֹלָם שֶׁלֹּא הָיִיתִי מְבִיאָם לְאוֹתָהּ הַמַּדְרֵגָה, אֲבָל לֹא יוֹעִיל אָז", ווייל עס וועט קומען א צייט ווען דער מענטש וועט ליגן מיט די פוס צום טיר (דאס מיינט ווען מען וועט שטארבן - וואס דעמאלט לייגט מען אראפ דעם מענטש אויף דער ערד מיט די פוס אויסגעדרייט צום טיר), דעמאלט וועט זיך דער מענטש באטראכטן ווי אזוי ער זעט אויס און ער וועט חרטה האבן: 'פארוואס האב איך נישט געפאלגט דעם רבי'ן?! ווען איך וואלט ווען געפאלגט דעם רבי'ן וואלט איך זוכה געווען צו צוקומען צו די גרעסטע מדריגות אויף דער וועלט', אבער דעמאלט וועט שוין זיין צו שפעט.

ווען דער רבי האט געענדיגט זאגן דעם תורה (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מט) האט דער רבי געזאגט דעם לשון: "אִיר דַארְפְט זִיךְ זֵייעֶר יָאגִין אִיר זָאלְט נָאךְ קֶענִין עֶפִּיס כַאפִּין"; עס איז נישט דא קיין צייט פאר פאליטיק, עס גייט א טאג און עס קומט א טאג ביז עס גייט אריבער נאך א יאר און נאר דאס ביסל גוטס וואס מיר כאפן אריין דאס וועט פון אונז איבער בלייבן.

גרייט דיר אן שיינע מעשיות פאר די סעודות שבת; קינדערווארטן א גאנצע וואך אויף שבת צו קענען זיצן מיט טאטע מאמע און פארברענגען מיט זיי.

א פרייליכן שבת.

...

~~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~~

~~~ שאלות ותשובות ~~~

פארוואס שרייבט מוהרא"ש אזוי שארף וועגן דאווענען מיט מנין?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געזען אין א בריוו אין ספר הקדוש "אשר בנחל" וואו מוהרא"ש שרייבט דארט זייער שארף פאר א פרוי אז איר מאן האט זיכער נישט קיין יראת שמים אויב ער דאווענט ביחידות. עס האט מיר זייער וויי געטון דאס צו ליינען, ווייל איך מוטשע זיך אויך מיט דעם, און איך בעט דעם אייבערשטן יעדן טאג אז איך זאל קענען דאווענען מיט מנין, ווי אזוי קען מען זאגן אז מען איז נישט קיין ירא שמים אויב דאווענט מען צום אייבערשטן, אז מ'דאווענט האט מען דאך יראת שמים?

קען זיין אז מוהרא"ש איז געווען אזוי גרויס אז לגבי אים הייסט דאס אז מ'האט נישט קיין יראת שמים אויב דאווענט מען נישט מיט מנין, אבער ווי אזוי קען מען שרייבן אזוי שארף און לכבוד דעם צונעמען דעם טיטל ירא שמים פון א פשוטן מענטש?

איך האף איר וועט מיר דאס קענען ערקלערן.

יישר כח, משה

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת האזינו, ז' תשרי, שנת תשע"ט לפרט קטן

לכבוד משה נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מוהרא"ש שרייבט (שו"ת ברסלב חלק א, מכתב ד) פאר א פרוי וואס פרעגט א שאלה: "בעלי הוא ירא שמים ולומד בכולל, אבל יש לו דבר שמפריע לי שהוא אוהב לישון, וכל יום הוא מתעורר בשעה 10:00 או 11:00, ואז הוא מניח תפילין ומתפלל בבית, ואחר כך הולך לכולל", מיין מאן איז ירא שמים אן ערליכער איד, אבער ער האט זייער ליב צו שלאפן; ער שטייט אויף צען אזייגער, דעמאלט לייגט ער תפילין און דאווענט אין שטוב ביחידות, דאס שטערט מיר זייער, און זי פרעגט וואס זי זאל טון.

ענטפערט איר מוהרא"ש: "צר לי להודיע לך שאת כותבת שבעלך הוא ירא שמים וכו', אם זה היה נכון הוא לא היה מתפלל ביחידות בבית וכו'", עס טוט מיר זייער וויי וואס דו שרייבסט אויף דיין מאן אז ער איז א "ירא שמים", אויב וואלט ער געווען א 'ירא שמים' וואלט ער דען געדאווענט אין שטוב ביחידות?!

דו פרעגסט היתכן צו שרייבן אזא שארפע בריוו וכו'; עס זעט אויס ווי דו האסט זיך אפגעשטעלט ביי די ערשטע שורה, ליין דעם גאנצן תשובה וועסטו זען די רחמנות

וואס מוהרא"ש האט אויף זיי. פון איין זייט ברענגט מוהרא"ש ארויס דאס גרויסקייט פון דאווענען מיט מנין, אזוי ווי מוהרא"ש שרייבט: "כי אי אפשר לתאר ולשער את מעלת המתפלל את השלוש תפלות במנין דייקא, כי אז הוא עת רצון גדול בשמים", מיר קענען זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט פון דאווענען דוקא מיט מנין, "כמאמרם ז"ל (ברכות ח.): מַאי דִּכְתִיב (תהלים סט, יד): "וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ ה' עֵת רָצוֹן" אֵימָתַי עֵת רָצוֹן? בְּשָׁעָה שֶׁהַצִּבּוּר מִתְפַּלְּלִין; אזוי ווי די הייליגע חכמים זאגן, ווען איז דער עת רצון וואס דעמאלט ווערן אנגענומען אלע תפילות? בשעת ווען דער ציבור דאווענט, "וכן על ידי שמתפללים במנין נמשך עליו השגחה שלימה", ווען מען דאווענט מיט מנין ציט מען ארויף אויף זיך די השגחה, "כמאמרם ז"ל (ברכות ו:): כָּל הָרָגִיל לָבֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְלֹא בָּא יוֹם אֶחָד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְשָׁאֵיל בּוֹ", ווען א מענטש דאווענט יעדן טאג מיט מנין און איין טאג פארפעלט ער צו קומען אין שול פרעגט דער אייבערשטער אויף דעם מענטש פארוואס ער איז נישט געקומען אין שול; מיט דעם וואס א מענטש איז מקפיד צו דאווענען מיט מנין דיקא, איז ווען ער קען נישט קומען ווייל עפעס גייט אריבער אויף אים פרעגט דער אייבערשטער אויף אים פארוואס ער איז נישט געקומען, און דער אייבערשטער העלפט אים ער זאל ווייטער קענען קומען, ער נעמט אוועק פון דעם מענטש דער פראבלעם, "הרי שמשתלם להתפלל במנין, שעל ידי זה ממשיך על עצמו השגחה עליונה", זעט מען אז עס איז ווערד צו דאווענען מיט מנין כדי צו ציען אויף זיך די השגחה.

מוהרא"ש שרייבט איר ווייטער: "עצה לקום מוקדם, הוא ללכת לישון מוקדם", די בעסטע עצה אויפצושטיין פרי איז זיך צי לייגן פרי, "כי בדרך כלל הס"מ מסבב עם כל אחד בלילה שיסתובב בלא כלום ובלא מעש וכו' וכו', כי יודע שכך יתפוס אותו בבוקר שלא יוכל לקום, ויאחר את זמן התפלה וכו', ולא יתפלל במנין", דער ס"מ זוכט אויפצוהאלטן דעם מענטש ביינאכט ער זאל זיין באשעפטיגט ביז שפעט ביינאכט, ווייל ער ווייסט אז אויב וועט דער מענטש גיין שלאפן שפעט וועט ער אויפשטיין שפעט, אזוי ארום וועט ער פארפאסן זמן תפילה און נישט דאווענען מיט מנין, דעריבער האלט ער אויף דעם מענטש ביינאכט ער זאל נישט גיין שלאפן, אלעס נאר ווייל ער וויל אים צונעמען זיין דאווענען וכו'.

פון דער אנדערע זייט שרייבט איר מוהרא"ש: "את לא צריכה להיות השוטרת שלו", דו זאלסט נישט זיין פאר אים זיין פאליס-מאן און נישט שאפן אויף אים, "עם כל זאת מה טוב ומה נעים באם תחזקי אותו שילך לישון מוקדם יחסית וכו', כדי שיוכל לקום לתפלה", נאר זיי אים מחזק צו גיין שלאפן פרי, אזוי וועט ער אליינס אויפשטיין

צייטליך, "וזה גם חינוכי להילדים שיראו שאבא הולך להתפלל במנין", דאס איז אויך זייער וויכטיג פאר די חינוך פון די קינדער, זיי זאלן זען ווי דער טאטע גייט אין שול דאווענען מיט מנין, דורכדעם וועלן זיי אויך גיין אין שול דאווענען.

מוהרא"ש איז איר מחזק: "ואת גודל הזכות של האשה שמחזקת ומעודדת את בעלה שיתפלל במנין וילך ללמוד, זה אין לתאר ואין לשער כלל", מען קען זיך נישט פארשטעלן די זכות וואס א פרוי האט אויבן אין הימל מיט דעם וואס זי איז מחזק איר מאן צי דאווענען און לערנען, "עד שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות יז.): גְּדוֹלָה הַבְטָחָה שֶׁהִבְטִיחָן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לַנָּשִׁים יוֹתֵר מִן הָאֲנָשִׁים וכו', דער אייבערשטער האט צוגעזאגט שכר פאר די פרויען מער ווי פאר די מענער, צוליב וואס אין זייער זכות איז דא תורה ביי כלל ישראל, ווייל די פרויען שיקן די קינדער אין חדר לערנען תורה און ווארטן אפ זייערע מענער ווען זיי קומען אהיים פון לערנען תורה.

דו פרעגסט 'היתכן צו שרייבן אזא שארפע בריוו וכו''; פארוואס זאלסטו אנקוקן דעם בריוו אז דאס איז שארף ווען דאס איז געשריבן מיט אזא רחמנות?! אז מען זאגט פאר א מענטש וואס ער דארף פאררעכטן איז דאס נישט שארף, שארף איז ווען מען זאגט פאר איינעם: "דו ביסט שוין פארפאלן", שארף איז ווען מען שרייבט: "דיין דאווענען איז גארנישט ווערד", "דיין תורה גייט פאר די קליפות", אז מען זאגט פאר א מענטש וואס ער האט צו פאררעכטן איז דאס לויטער רחמנות.

מענטשן זענען זיך טועה אין דעם, מען זאגט נישט פאר די קינדער וואס צו טון ווייל מען וויל זיין 'גוטע עלטערן'; מען כאפט נישט אז מיטן נישט זאגן וואס צו טון ווערט מען נישט קיין באליבטע עלטערן, מען ווערט שלעכטע עלטערן. קינדער האבן ליב ווען מען זאגט זיי וואס צו טון, דער הייליגער רבי זאגט (ספר המידות, אות אהבה, סימן ז): "כְּשֶׁתְּחַזֵּק אֶת הָאָדָם בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הוּא יֹאהַב אוֹתְךָ", ווען דו וועסט מחזק זיין א מענטש ער זאל זיך שטארקן אין עבודת השם וועט ער דיך ליב האבן; עלטערן דארפן זאגן פאר קינדער וואס צו טון, און אזוי אויך א רבי, א מורה דרך דארף זאגן פאר זיינע תלמידים ווי אזוי זיך צו פירן.

וויסן זאלסטו אז עס נישט דא נאך אזא ספר וואס איז מחזק און מעודד אידישע קינדער ווי דער ספר הקדוש: "אשר בנחל", בריוו וואס מוהרא"ש האט געשריבן פאר אידישע קינדער זיי מחזק זיין און זיי צוריק קערן צום אייבערשטן. ווער עס געוואוינט זיך צו צו לערנען אין דעם ספר דארף שוין נישט קיין שום חיזוק, ווייל עס איז נישט דא נאך א ספר וואס איז מחזק דעם מענטש ווי דעם ספר: "אשר בנחל".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

איך מוטשע זיך מיט פרנסה, זאל איך זיך ארייינלאזן אין לאטעריעס און געמבלינג?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

שלום וברכה, איך האב געוואלט פרעגן וועגן קויפן די לאטערי, אדער פארשידענע אנדערע גורלות, ווי אויך איז דא געוויסע פארמעסטן וואו מ'צאלט אריין געלט אויפ'ן חשבון אז אויב ס'וועט זיין אזוי און אזוי וועט מען געווינען אסאך געלט, וויל איך וויסן אויב די אלע זאכן זענען אויסגעהאלטן על פי הלכה.

לעצטנס גייט מיר שווער אין פרנסה, האב איך זיך אריינגעלאזט אין די זאכן, איך ווייס אבער נישט אויב דאס איז אויסגעהאלטן, אדער אפשר איז דאס גאר אין כלל פון השתדלות פאר פרנסה.

איך הער אז ס'זענען דא מענטשן וואס ווערן פארקויפט פאר דעם און זיי פאלן אריין אין גרויסע חובות, פון די אנדערע זייט זעט מען אבער ביי מענטשן וואס לייגן זיך אריין אין ביזנעס אז זיי קענען אויך ארייינפאלן אין חובות, און אפשר איז דא עפעס אן עצה אז מ'זאל נישט ווערן פארקויפט פאר דעם?

יישר כח, אהרן.

תשובה:

בעזהשי"ת - יום ב' פרשת האזינו, ח' תשרי, שלש עשרה מדות, שנת תשע"ט לפ"ק

לכבוד אהרן נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

זע צו זאגן יעדן טאג דעם "תיקון הכללי" - די צען קאפיטלעך תהילים וואס דער רבי האט מגלה געווען צו מתקן זיין פגם הברית [קאפיטל ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ', ק"ה, קל"ז, ק"נ]; ווייל דאס וואס א מענטש מוטשעט זיך אזוי שווער צו ברענגען פרנסה קומט ווייל מען האט נישט מתקן דעם תיקון הכללי - פגם הברית.

דער זוהר הקדוש זאגט (פנחס, רמד:): "מַאן דִּמְזַלְזֵל בְּפִרוּרִין דְּנַהֲמָא, עֲנִיּוּתָא רָדִיף אֲבַתְרֵיהּ", ווער עס איז ווארפט אראפ ברעקלעך פון ברויט וועט ער זיין אן ארימאן, "כָּל שֶׁכֵּן מַאן דִּמְזַלְזֵל בְּפִירוּרִין דְּמוֹחָא", איז דאך זיכער אז אויב מען איז מוצא זרע לבטלה רחמנא לצלן פארלירט מען דאס מזל און מען ווערט אן ארימאן; און אז מען זאגט די צען קאפיטליך תהילים פאררעכט מען וואס מען האט פוגם געווען, און מען איז זוכה צו פרנסה בניקל (עיין ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט).
~~~~~~~~~~

אז דו מוטשעסט זיך מיט פרנסה זאלסטו נעמען די עצה פון הייליגן רבי'ן זיך מתבודד זיין יעדן טאג; גיי אויף א פלאץ וואו קיינער איז נישט דארט און וויין זיך אויס צום אייבערשטן, בעט אים ער זאל רחמנות האבן אויף דיר און דיר געבן פרנסה גרינגערהייט, בעט אים: **"הייליגער באשעפער האב רחמנות אויף מיר, געב מיר פרנסה איך זאל קענען מפרנס זיין מיין ווייב און קינדער; עס איז מיר אזוי שווער, איך האב נישט קיין כח, וויפיל איך פארדין איז עס מיר נישט געגונג".**

טייערער ברודער, וויסן זאלסטו אז עס איז נישט דא קיין זיסערע און געשמאקערע זאך ווי ווען א מענטש רעדט זיך אויס זיין הארץ צום אייבערשטן, ער וויינט צו אים און ער פארציילט אים אלעס וואס גייט אריבער אויף אים, דורך דעם איז מען זוכה צו האבן פרנסה.

מוהרא"ש זאגט אז דאס איז מרומז אין פסוק (בראשית מג, ל): "וַיָּבֹא הַחַדְרָה וַיֵּבְךְּ שָׁמָּה", נאכדעם שטייט (שם, לא): "וַיִּרְחַץ פָּנָיו, וַיֵּצֵא וַיִּתְאַפַּק, וַיֹּאמֶר שִׂימוּ לָחֶם"; ווייל די טרערן וואס א מענטש וויינט זיך אויס צום אייבערשטן און וואשט זיך אפ דערמיט זיין פנים, דאס נעמט אראפ אלע עבירות פונעם מענטש, דאס וואשט אפ דעם מענטש פון אלע זיינע שלעכטס ביז מען איז זוכה צו האבן פרנסה.

אז דו וועסט זיך צו געוואוינען צו מאכן התבודדות, דו וועסט אויס שמועסן דיין הארץ צום אייבערשטן וועט דיר ליכטיג ווערן דיין לעבן, דו וועסט אנהייבן לעבן מיט אמונה, דו וועסט זיך נישט אויפרעגן אויף יעדע קלייניקייט וואס גייט אנדערש ווי דו ווילסט עס זאל גיין, וואס דאס איז אויך א גרויסע סגולה פאר פרנסה, אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סח): "כעס איז מזיק די פרנסה".

מיר זאגן דריי מאל טאג דעם מזמור "תהלה לדוד" (תהלים, קמה); ווען מען זאגט פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ דארף מען אינזינען האבן דעם שם פון חת"ך אפ"י, די ראשי תיבות פון פ'ותח א'ת י'דיך איז חת"ך אפ"י, דער שם איז מסוגל אויף פרנסה; ווייל אז מען שניידט אפ [חותך] דעם צארן [אפי] וואס דאס איז די כעס, דורכדעם איז מען זוכה צו האבן פרנסה, און אויב חס ושלום מען שניידט נישט אפ דעם אפי פארלירט מען די פרנסה.

לאז דיך אפ פון די אלע דמיונות פון לאטעריס און אנדערע סארט געמבלס; דאס איז אלעס א שפיל פונעם שטן ווי אזוי צו פארנארן מענטשן. ווייל פאר די וואס פאלן אריין אין דעם ביטערן נעץ, מען פארלירט די גאנצע געלט און נאכדעם פארלירט מען דאס לעבן השם ירחם.

דער אייבערשטער זאל דיר געבן א יאר מיט גרויס שפע.

...

~~~~~~~~~~~

פארוואס זאל מען נישט ארויסגעבן די בילדער פון די ערליכע אידן אין אומאן, נישט פון די משוגעים?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

אפשר וואלט געווען כדאי אז מ'זאל ארויסגעבן קליפס פון אומאן ווי אזוי ערליכע אידן פירן זיך דארט אויף, ווי זיי דאווענען און לערנען און בעטן זיך אויס א גוט יאר ביים ציון הקדוש, אז דאס זאל איבערוועגן די אלע מאדנע בילדער און קליפס וואס גייען ארום איבער די וואס טאנצן און פארפירן אין אומאן, דאס קען ברענגען א גרויסע קידוש ה'.

יוסף

תשובה:

בעזהשי"ת - יום ב' פרשת האזינו, ח' תשרי, שלש עשרה מדות, שנת תשע"ט לפ"ק

לכבוד יוסף נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

הדבר הראשון, עס איז נישט שייך צו מאכן קיין בילדער אום יום טוב, און אפילו פון ערב יום טוב איז נישט שייך צו כאפן בילדער פון אלע טויזנטער אידן וואס זיצן ביי זיך אין שטוב און זענען עוסק אין לערנען און דאווענען. און אפילו עס וועט זיין בילדער וועלן דאס די צייטונגען נישט פאבליצירן, ווייל דאס איז זיי נישט אינטערעסאנט, זיי זוכן אינטערעסאנטע בילדער וכו'.

צווייטנס, דארפסטו וויסן מיט וועם דו קריגסט זיך; דער רבי האט דערציילט (סיפורי מעשיות, מעשה ד', מזבוב ועכביש) פאר זיין נשמה איז אראפ געקומען אויף דער וועלט, האט דער ס"מ געשריגן: "רבונו של עולם, אויב דער נשמה קומט אראפ אויף דער וועלט, פארוואס האסטו מיר באשאפן?" האט מען אים געענטפערט: "די נשמה מוז אראפ קומען אויף דער וועלט, דו גיי און זיך דיר אן עצה", איז ער אוועקגעגאנגען און איז דערנאך צוריק געקומען מיט אן אלטיטשקן אן איינגעבויגענעם, זיי האבן געלאכט און געזאגט: "דער נשמה קען שוין אראפ גיין, מיר האבן שוין אן עצה".

מוהרא"ש זכרונו לברכה שרייבט (בספר נהרי אפרסמון מעשה ד', מזבוב ועכביש): "וואס פאר אן עצה האבן זיי זיך געטראפן? לאכן - מען לאכט פונעם רבי'ן, מען שפעט אפ פון א ברסלב'ער חסיד", דאס איז דער עצה; דער ס"מ מאכט זיכער מען זאל נישט מקורב
~~~~~~~~~~~

ווערן צום רבי'ן דורכדעם וואס ער מאכט א געשפעט פונעם הייליגן רבי'ן. ווען ער זעט אז דער רבי איז מתקן אלעמען, דער רבי האט א שפראך צו אלע געפאלענע, אזוי ווי דער מציאות איז, אז ווען מען קומט קיין אומאן צינד זיך אן אינעם מענטש א אינערליכע פייער, דער מענטש הייבט אן בענקען צום אייבערשטן, וואס טוט דער ס"מ? ער לאכט אפ פון דעם און מאכט א געשפעט, ער פארשפרייט בילדער פון אינטערעסאנטע מענטשן וכו' אזוי האלט ער צוריק מענטשן פון קומען קיין אומאן.

אבער עס וועט אים שוין גארנישט נוצן, ווייל דער רבי האט געזאגט (עיין חיי מוהר"ן, סימן רכט): "נִצַּחְתִּי וַאֲנַצֵּחַ, גָּמַרְתִּי וְאֶגְמוֹר", איך האב אויסגעפירט און איך וועל אויספירן, איך האב געענדיגט און איך וועל ענדיגן; מען זעט ממש ווי דער רבי נעמט איין דער וועלט און אט אט קומט שוין משיח צו גיין. דער רבי האט געזאגט: "משיח וועט איינעמען דער וועלט אן קיין איין שאס פולווער", ער וועט איינעמען די וועלט מיט תפילה; ער וועט אריין ברענגען אין די גאנצע וועלט אז מען זאל נישט זיין פארנומען מיט א צווייטן, נאר יעדער זאל נאר זיין פארנומען מיט תפילה והתבודדות.

ביים סוף וועלן אלע קומען קיין אומאן; ווער עס קען אביסל רעכענען זעט לויט די נומערן וויפיל מענטשן קומען היינט קיין אומאן, אז ביז אפאר יאר וועלן זיין הונדערטער טויזנטער מענטשן ביים רבי'ן ראש השנה. ווי לאנג פארט מען שוין קיין אומאן? אינגאנצן פון שנת תשנ"א עטליכע צוואנציג יאר צוריק, וואס דעמאלט זענען געפארן מערסטענס צוויי טויזנט מענטש, און היינט צו טאגס האלט מען שוין קרוב צו הונדערט טויזנט מענטשן, היי יאר זענען געווען איבער פינף און זיבעציג טויזנט מענטשן.

דער ס"מ שפרינגט און שיסט אויס זיינע לעצטע קוילן; ער זוכט ווי אזוי ער קען מאכן אז מענטש זאלן האבן א שלעכטע בליק אויף "אומאן", ער פראבירט מיט זיינע לעצטע כוחות צו רעדן שלעכטס אויף אומאן, אבער עס וועט אים גארנישט נוצן, עס איז א פארלוירענע קריג פאר אים. אלע ווייסן וואס אומאן איז און אלע ווייסן פארוואס הונדערטער טויזנטער מענטשן שלעפן זיך קיין אומאן; באקוועמליכקייטן איז נישט דא אין אומאן, איין זאך איז דא אין אומאן: א רבי וואס האט מבטיח געווען אז ער וועט אלעמען פארריכטן. מענטשן וואס האבן אין זייער לעבן נישט געהאט קיין הרהור תשובה, ווען זיי קומען צום ציון הייבן זיי אן צו וויינען ווי א קליין קינד, זיי ווייסן נישט וואס האט פאסירט מיט זיי.

אלע חסידות'ן זענען היינט צו טאגס מקנא ברסלב'ע חסידים און אלע ווייסן היינט ווער די "טויטע חסידים" זענען; אמאל פלעגט מען טשעפען ברסלב'ע חסידים און זיינע

אנרופן מיטן שפעט נאמען: "טויטע חסידים", ווייל מיר פארן צו א ציון פון א רבי, אבער היינט האט זיך דער שפריך ווארט איבערגעדרייט, ברסלב'ע חסידים זענען "לעבעדיגע חסידים", און אנדערע חסידים וואס גייען צו זייער רבי און באקומען גארנישט די זענען "טויטע חסידים"; דער רבי האט שוין געזאגט פאר איבער צוויי הונדערט יאר צוריק ווי אזוי חסידים שפירן זיך ווען זיי גייען צו זייער רבי און ווי זיי שפירן זיך ווען זיי קומען אהיים פון זייער רבי (עיין חיי מוהר"ן, סימן שלה).

דעריבער דארפן מיר זיך זייער פרייען אז מיר זענען מקורב צום הייליגן רבי'ן און מיר פאלגן זיינע רייד בתמימות ובפשיטות, מיר פארן קיין אומאן צום צדיק אויף ראש השנה אפילו עס קומט אונז אן ביטער שווער און מיר פרייען זיך א גאנץ יאר אז מיר זענען געווען אין אומאן אויף ראש השנה.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

...

~~~~~~~~~~~

ווי אזוי נעם איך אראפ די קללה וואס קומט ווען די פרוי שערט נישט די האר?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געליינט אין א בריוו וואס איר שרייבט אז א פרוי וואס שערט נישט די האר ברענגט א קללה אויף איר שטוב, וויל איך וויסן ווי אזוי איך קען אראפנעמען די קללה פון מיין הויז.

יישר כח

תשובה:

בעזהשי"ת - יום ב' פרשת האזינו, ח' תשרי, שלש עשרה מדות, שנת תשע"ט לפ"ק

לכבוד מרת ... תחי'.

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

ביים אייבערשטן איז זייער חשוב א מענטש וואס טוט תשובה; ווען מען טוט תשובה, מען הייבט אן גיין אויף די וועג פון די תורה דאן נעמט מען אראפ פון זיך אלע עונשים און אלע קללות. די אלע עונשים וואס שטייט אין די תורה איז ווען דער מענטש קערט זיך נישט צוריק צום אייבערשטן, אבער אז דער מענטש טוט תשובה נעמט ער אוועק פון זיך און פון די גאנצע וועלט אלע דינים. דעריבער אז איר וועט אכטונג געבן
~~~~~~~~~~~

צו גיין בצניעות, איר וועט אראפ נעמען אייער האר, וועט איר אראפ נעמען פון אייער שטוב אלע קללות און איר וועט אריין ברענגען אין אייער שטוב דעם אייבערשטן.

דער אייבערשטער זאל אייך העלפן איר זאלט זוכה זיין צו האבן ערליכע קינדער, וואס מען איז זוכה צו דעם דורך זיך פירן בצניעות, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (יומא מז.): "שִׁבְעָה בָנִים הָיוּ לָהּ לְקִמְחִית", עס איז געווען א פרוי וואס האט געהייסן קמחית, זי האט געהאט זיבן קינדער, "וְכֻלָּן שִׁמְּשׁוּ בִּכְהוּנָּה גְדוֹלָה", און אלע זענען געווען כהנים גדולים אינעם בית המקדש. "אָמְרוּ לָהּ חֲכָמִים: מַה עָשִׂיתָ שֶׁזָּכִיתָ לְכָּךְ? האבן די חכמים איר געפרעגט: וואס האסטו געטון אז דו האסט זוכה געווען צו דעם? האט זי געזאגט, "מִיָּמַי לֹא רָאוּ קוֹרוֹת בֵּיתִי קְלָעֵי שַׂעֲרִי", איך האב אכטונג געגעבן אז די ווענט און די דאך פון מיין הויז זאלן נישט זען מיין האר; זעט מען פון דעם אז ווען מען פירט זיך מיט צניעות האט מען נחת פון די קינדער.

אויך זאלט איר אכטונג געבן פון היינט און ווייטער אז אייערע קליידער זאלן זיין צניעות׳דיג, איר זאלט נישט אנטון קליידער וואס זענען קורץ, טייט אדער אויסגעשניטן וכו׳.

דער הייליגער רבי זאגט (ספר המידות, אות בנים, סימן ט): "צְנִיעוּת שֶׁבָּאִשָּׁה, מְזַכֶּה לָהּ לְבָנִים הֲגוּנִים", אז א פרוי גייט אנגעטון צניעות׳דיג, וועט זי זוכה זיין צו גוטע קינדער; ווער וויל נישט זוכה זיין צו גוטע קינדער?! איר זעט דאך וואס גייט פאר אין אונזער דור, וויפיל אידישע קינדער פאלן אוועק פון אידישקייט, וויפיל בחורים און מיידלעך פאלן אוועק טאג טעגליך, דערפאר אז דער רבי געבט א עצה און א הבטחה: "צְנִיעוּת שֶׁבָּאִשָּׁה, מְזַכֶּה לָהּ לְבָנִים הֲגוּנִים", דארפן מיר זיך דאך צוכאפן צו דעם און פאלגן דעם הייליגן רבי׳ן, וועלן מיר האבן ערליכע קינדער און שעפן נחת פון זיי.

דער אייבערשטער זאל העלפן עס זאל מקוים ווערן ביי אייך (דברים כג, ו): "וַיַּהֲפֹךְ ה׳ אֱלֹקֶיךָ לְּךָ אֶת הַקְּלָלָה לִבְרָכָה, כִּי אֲהֵבְךָ ה׳ אֱלֹקֶיךָ.

...

~~~~~~~~~~~

ס׳איז דא אנגעצויגנקייט ביי אונז אין שטוב, וואס טוט מען?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

מיר זענען א פאר פאלק וואס לעבן ב"ה זייער שיין אין זכות פון די דרשות פונעם ראש ישיבה שליט"א, אבער מיין מאן האט אסאך נערוועז אין שלאף צימער, ווי אזוי קען איך אים העלפן?
~~~~~~~~~~~

יישר כח

תשובה:

בעזהשי"ת - יום ב' פרשת האזינו, ח' תשרי, שלש עשרה מדות, שנת תשע"ט לפ"ק

לכבוד מרת ... תחי'.

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איך פריי זיך זייער צו הערן אז איר שטארקט זיך מיטן הייליגן רבינ'ס ווערטער; יעדע פאר-פאלק וואס נעמען דעם רבי'ן פאר א וועג ווייזער זענען זוכה צו לעבן א חיים טובים, א געשמאקע לעבן. ווען מען קומט אריין אין א ברסלב'ע שטוב זעט מען גלייך אז דא לעבט מען ווי אין 'גן עדן'; מען רעדט שיין איינער צום צווייטן און מען איז זיך מכבד איינער דעם צווייטן.

דאס וואס אייער מאן איז אזוי אנגעצויגן וכו'; דאס קומט פון די חתן שיעורים וואס ער האט באקומען אויף נישט א גוטע וועג. ליידער לייגט מען אריין אין חתנים און אין כלות אסאך שרעק וכו' ביז די גאנצע לעבן ווערט פול מיט נערוון, אנשטאט עס זאל צוגיין מיט אהבה און אחוה, שלום און ריעות, שרעקט מען אן מיט עונשים השם ישמרינו ביז די גאנצע זאך פון לעבן צוזאמען וכו' ווערט אן אנגעצויגענע זאך און אסאך מאל ברענגט דאס צו אז מען זאל זיך צעטיילן השם ישמרינו.

דעריבער זאלט איר גיין צו אן ערליכער איד, ער וועט אייך מדריך זיין ווי אזוי צו לעבן מיט ליבשאפט איינער מיטן צווייטן און ארויס קלאפן פון אייך אלע חומרות און פרישות וואס קומט נישט פון די קדושה.

דער הייליגער חתם סופר זאגט (תורת משה קדושים, דבור המתחיל 'קדושים תהיו'): "כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה פְּרוּשִׁים בְּחַכְמֵי אוּמוֹת הָעוֹלָם, וְהֵם יוֹתֵר פְּרוּשִׁים מִצַּדִּיקֵי יִשְׂרָאֵל", ביי די אומות העולם איז דא אסאך מער פרישות ווי להבדיל ביי די אידישע קינדער, אבער דאס איז נישט קיין קדושה, דאס קומט פון דעם וואס זיי האבן פיינט די וועלט; דעריבער דארף מען אנטלויפן פון די אלע מדריכים וואס זענען מדריך חתנים און כלות צו לעבן מיט חומרות.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מד): "גַּם מֵחָכְמוֹת שֶׁיֵּשׁ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם בְּעַצְמוֹ צָרִיךְ לְהַרְחִיק מְאֹד", מען דארף זיך זייער היטן פון חכמות, "כִּי כָּל אֵלּוּ הַחָכְמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁיֵּשׁ לְהַנִּכְנָסִין וּמַתְחִילִין קְצָת בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם, אֵינָם חָכְמוֹת כְּלָל וְהֵם רַק דִּמְיוֹנוֹת וּשְׁטוּתִים וּבִלְבּוּלִים גְּדוֹלִים", ווייל די אלע חכמות וואס מען האט ווען מען הייבט אן דינען דעם אייבערשטן זענען בכלל נישט קיין חכמות, דאס איז דמיונות,

שטותים און קאפ דרייעניש, "וְאֵלּוּ הַחָכְמוֹת מַפִּילִין מְאֹד אֶת הָאָדָם מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם", דאס מאכט אז דער מענטש זאל אפלאזן זיין עבודות השם, "וְעַל אֵלּוּ הַמְדַקְדְּקִים וּמַחְמִירִים בְּחֻמְרוֹת יְתֵרוֹת עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר: "וָחַי בָּהֶם", 'וְלֹא שֶׁיָּמוּת בָּהֶם' כִּי אֵין לָהֶם שׁוּם חִיּוּת כְּלָל, די אלע וואס זענען פארנומען מיט חכמות און ספיקות זענען אלץ מספק צי זיי האבן יוצא געווען די מצוה צי נישט - די האבן נישט קיין שום חיות, "וְתָמִיד הֵם בְּמָרָה שְׁחֹרָה מֵחֲמַת שֶׁנִּדְמֶה לָהֶם שֶׁאֵינָם יוֹצְאִים יְדֵי חוֹבָתָם בְּהַמִּצְוֹת שֶׁעוֹשִׂין וְאֵין לָהֶם שׁוּם חִיּוּת מִשּׁוּם מִצְוָה מֵחֲמַת הַדִּקְדּוּקִים וְהַמָּרָה שְׁחֹרוֹת שֶׁלָּהֶם", זיי זענען שטענדיג דעפרעסט, זיי לעבן אלץ אין ספיקות און די חומרותווארפט זיי אריין אין מרה שחורה.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

מ׳זעט דאך יא אין רבינ׳ס ספרים אז מ׳זאל דאנקען דעם אייבערשטן אויף א צרה?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין א מיידל פון ארץ ישראל, איך בין זיך זייער מחזק מיט די שיעורים, דאס געבט מיר א וועג צו לעבן מיט'ן אייבערשטן ווי עס דארף צו זיין.

איך האב געוואלט פרעגן איבער דעם וואס איך האב געהערט ביי די שיעורים אז ס'איז נישטא קיין מקור אינעם רבינ'ס ספרים אז מ'זאל דאנקען דעם אייבערשטן אויף א צרה, איך האב יא געטראפן אין ליקוטי הלכות (הלכות פריקה וטעינה ד אות יד) וואס רבי נתן שרייבט דארט בזה הלשון: "כִּי בֶּאֱמֶת אִם הָיוּ הַכֹּל שׁוֹמְעִים לְקוֹל הַצַּדִּיקֵי אֱמֶת לֵילֵךְ בְּדֶרֶךְ זֶה לְהַאֲמִין תָּמִיד בַּה' יִתְבָּרַךְ שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה וְלִתֵּן שֶׁבַח וְהוֹדָיָה תָּמִיד לַה' יִתְבָּרַךְ בֵּין בְּטוּבוֹ בֵּין בְּעָקוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, בַּה' אֲהַלֵּל דָּבָר בֵּאלֹקִים אֲהַלֵּל דָּבָר, בְּוַדַּאי הָיוּ מִתְבַּטְּלִים כָּל הַצָּרוֹת וְכָל הַגָּלֻיּוֹת לְגַמְרֵי וּכְבָר הָיְתָה גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה.", אויך ווערט געברענגט אין די גמרא (תענית ח'.) "כל השמח ביסורין שבאים עליו, מביא ישועה לעולם", וואס קען מען זאגן אויף דעם?

אויך האב איך געוואלט פרעגן איבער דעם וואס דער רבי האט געהייסן אז מ'מוז קומען צו אים אויף ראש השנה, און די זעלבע איז ביי פרויען אז זיי קענען שיקן זייערע מענער אויף אומאן, וואס זאל אבער טון א מיידל וואס האט נאכנישט וועמען צו שיקן קיין אומאן, ווי אזוי קען זי אויספירן דעם רבינ'ס רצון אין דעם ענין?

א גרויסן יישר כח
~~~~~~~~~~

תשובה:

בעזהשי"ת - יום ה' פרשת האזינו, י"א תשרי, מחרת יום הכיפורים, שנת תשע"ט לפ"ק

לכבוד ... תחי'.

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

עס איז איבעריג צו שרייבן איבער דעם לעצטיגן קאפ פארדרייעניש, וואס מענטשן זאגן נאך בשם דעם רבי'ן אז ווען מען האט א צרה זאל מען דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן אויף די צרה און דאס איז דער וועג ארויס צו גיין פון די צרה; דאס איז אנטקעגן די תורה, און בכלל איז נישט דא וואס צו שרייבן אויף דעם.

קוקטס אריין אין רמב"ם (פרק א' מהלכות תעניות, הלכה א) וואו עס איז מבואר אז עס איז א מצות עשה אין די תורה צו שרייען און וויינען צום אייבערשטן ווען מען האט לא עלינו א צרה.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ירושלמי ברכות סג.): "אִם בָּא עַל אָדָם צָרָה", אז א מענטש האט א צרה, "לֹא יִצְוַוח - לֹא לְמִיכָאֵל, וְלֹא לְגַבְרִיאֵל, אֶלָּא לִי יִצְוַוח, וַאֲנִי עוֹנֶה לוֹ מִיַּד", זאל ער נישט שרייען - נישט צו מלאך מיכאל, נישט צו מלאך גבריאל, נאר צום הייליגן באשעפער אליינס; ווען א מענטש האט א חולה אין שטוב דארף ער וויינען און שרייען צום הייליגן באשעפער; אז א מענטש האט נישט קיין קינדער דארף ער טון וואס יצחק אבינו האט געטון (בראשית כה, כא): "וַיֶּעְתַּר יִצְחָק לַה' לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ", און וואס חנה - שמואל הנביא'ס מאמע - האט געטון (שמואל-א א, י; יב): "וַתִּתְפַּלֵּל עַל ה' וּבָכֹה תִבְכֶּה וגו', וְהָיָה כִּי הִרְבְּתָה לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי ה' וגו'".

אז א מענטש האט נישט קיין שלום בית דארף ער וויינען און שרייען צום אייבערשטן ער זאל רחמנות האבן אויף אים און אים ליכטיג מאכן אין שטוב, ווער עס זאגט אנדערש איז א חסר דעה. ווער עס פארקויפט פאר מענטשן מען זאל דאנקען א שעה אויף א צרה, צום ביישפיל אויב איינער האט נישט קיין קינדער זאל ער זאגן במשך א שעה יעדן טאג: "רבונו של עולם, איך דאנק דיר אז איך האב נישט קיין קינדער", אזא איינער מאכט חוזק פונעם אייבערשטן, חוזק פון די תורה און חוזק פון די הייליגע חכמים.

דאס איז נישט קיין סתירה מיט דעם וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן אונז (ברכות נד.): "חַיָּב אָדָם לְבָרֵךְ עַל הָרָעָה כְּשֵׁם שֶׁמְּבָרֵךְ עַל הַטּוֹבָה", א מענטש דארף דאנקען דעם אייבערשטן ווען עס קומט אויף אים שלעכטס אזוי ווי ער דאנקט אויף גוטס, און א

מענטש דארף גלייבן אז אלעס וואס פאסירט מיט אים - סיי גוטס און סיי שלעכטס - אלעס קומט פונעם אייבערשטן, ווייל דער אייבערשטער איז דער אב הרחמן וואס וויל נאר טון גוטס מיטן מענטש, און אז עס האט פאסירט א צרה איז דאס נאר פאר די טובה פונעם מענטש, אזוי ווי די הייליגע חכמים דערציילן (נדה לא.): "שְׁנֵי בְּנֵי אָדָם שֶׁיָּצְאוּ לִסְחוֹרָה", צוויי מענטשן האבן איינגעקויפט סחורה דאס צו פארקויפן אין א צווייטע מדינה, "יָשַׁב לוֹ קוֹץ לְאַחַד מֵהֶן", גייענדיג צום שיף האט זיך איינער פון זיי צעבראכן די פיס און ער האט נישט געקענט גיין צום שיף, די שיף איז אוועק געפארן מיטן אנדערן שותף מיטנעמענדיג אלע סחורה און דער מענטש מיטן צעבראכענעם פיס איז אונטער געבליבן, "הִתְחִיל מְחָרֵף וּמְגַדֵּף", האט דער מענטש אנגעהויבן רעדן אנטקעגן די אמונה, ער האט געהאט טענות צום אייבערשטן, "לְיָמִים שָׁמַע שֶׁטָּבְעָה סְפִינָתוֹ שֶׁל חֲבֵירוֹ בַּיָּם הִתְחִיל מוֹדֶה וּמְשַׁבֵּחַ", נאך א שטיק צייט האט ער געהערט אז די שיף איז איינגעזינקען אין וואסער מיט אלע מענטשן מיט די גאנצע סחורה, האט ער אנגעפאנגען דאנקען דעם אייבערשטן (ישעיהו יב, א): "אוֹדְךָ ה' כִּי אָנַפְתָּ בִּי", איך דאנק דיר אייבערשטער אז דו האסט געצערנט אויף מיר און מיר צעבראכן מיין פיס, "יָשֹׁב אַפְּךָ וּתְ'נַחֲמֵנִ'י", ווייל אזוי בין איך געראטעוועט געווארן פון ווערן דערטראנקען; אין דעם פסוק איז מרומז דעם הייליגן רבינ'ס נאמען, דער רבי לערנט אויס דעם מענטש אז ער זאל דאנקען דעם אייבערשטן אויף אלעס וואס ער טוט מיט אים, אפילו וואס עס זעט אויס ווי שלעכטס.

דער רבי איז מסביר ווי אזוי עס ארבעט ידיעה און בחירה וכו'; פון איין זייט דארף מען דאך וויסן: "שֶׁכָּל מְאֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ", אז אלעס וואס פאסירט מיטן מענטש איז פאר זיין טובה וועגן, און אלעס וואס גייט אריבער אויף אים איז מיט א פונקטליכע השגחה וכו', אזוי ווי דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א, סימן ד): "כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מְאֹרְעוֹתָיו הֵם לְטוֹבָתוֹ, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מֵעֵין עוֹלָם הַבָּא", ווען א מענטש ווייסט אז אלעס וואס פאסירט מיט אים איז פאר זיין טובה - דאס איז עולם הבא; אבער פון די צווייטע זייט דארף מען וויסן אז דער מענטש האט א בחירה, ער קען בעטן פונעם אייבערשטן וואס ער וויל, אויף יעדן פרט ופרט; ווי אזוי ארבעטן אבער די צוויי זאכן צוזאמען? איז דער רבי מסביר אז ווען א מענטש איז מקדש די שבעה נרות, ער הייליגט זיינע אויגן, אויערן, נאז און מויל דעמאלט איז ער זוכה צו האבן א ריינע מח ביז עס איז אים שוין נישט שווער די קשיא פון ידיעה און בחירה, ער ווייסט אז מען דארף בוחר זיין אין ידיעה צו וויסן אז אלעס איז דער אייבערשטער (עיין ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא).

תפילה איז נישט קיין סתירה צו אמונה; אפילו ווען מען בעט דעם אייבערשטן דארף מען נאך אלץ ווייטער גלייבן אז אלעס איז לטובה, אזוי ווי דער הייליגער תנא רבי עקיבא זאגט (ברכות ס:): "לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם רָגִיל לוֹמַר כָּל דְּעָבִיד רַחְמָנָא - לְטַב עָבִיד", א מענטש זאל זיך צוגעוואוינען צו זאגן שטענדיג: "אלעס וואס דער אייבערשטער טוט איז גוט"; ווען א מענטש נעמט דאס אריין אין זיך, ער לעבט מיט אמונה אינעם אייבערשטן אז אלעס וואס גייט אריבער אויף אים קומט פונעם אייבערשטן און דאס איז נאר פאר זיין אייביגע טובה, דער מענטש לעבט שוין יעצט אין 'גן עדן', אזוי ווי די גמרא פארציילט די מעשה (שם) אז דער הייליגער תנא רבי עקיבא איז אמאל אנגעקומען אין א שטאט און קיינער האט אים נישט געוואלט אריין נעמען געבן אן אכסניא, מיט דעם אלעם האט ער זיך נישט פארלוירן, נאר ער האט געזאגט: "כָּל דְּעָבִיד רַחְמָנָא - לְטַב עָבִיד", אלעס וואס דער אייבערשטער טוט איז גוט, און ער איז געגאנגען איבער נעכטיגן אין וואלד; ער האט געהאט מיט זיך אן אייזל, א הינדל מיט א ליכט, פלוצלינג איז געקומען א ווינט און פארלאשן די ליכט, מיט דעם האט זיך דער הייליגער תנא רבי עקיבא נישט פארלוירן, נאר געזאגט: "כָּל דְּעָבִיד רַחְמָנָא - לְטַב עָבִיד", אלעס וואס דער אייבערשטער טוט איז גוט, עס גייט אריבער אפאר מינוט און עס קומט א לייב און פארציקט דעם אייזל, מיט דעם אלעם האט זיך דער הייליגער תנא רבי עקיבא נישט פארלוירן, נאר געזאגט: "כָּל דְּעָבִיד רַחְמָנָא - לְטַב עָבִיד", אלעס וואס דער אייבערשטער טוט איז גוט, נאכדעם איז געקומען א קאץ און האט פארציקט דאס הינדל, מיט דעם אלעם האט ער זיך נישט פארלוירן, נאר געזאגט: "כָּל דְּעָבִיד רַחְמָנָא - לְטַב עָבִיד", אלעס וואס דער אייבערשטער טוט איז גוט, שפעטער הערט ער א געשריי און זעט ווי רויבערס קומען צו גיין אריין אינעם שטאט וואו קיינער האט אים נישט געוואלט אריינגעמען, און הרג'ענען אויס די גאנצע שטאט, האט ער געזען די חסדים פונעם אייבערשטן קלאר מיט זיינע אויגן; ער האט שוין פארשטאנען פארוואס קיינער פון שטאט האט אים נישט אריין גענומען, און פארוואס דער אייזל און דער הינדל מיט די ליכט זענען אוועק גענומען געווארן פון אים, אלעס כדי אים צו היטן פון די רויבערס.

דאס מיינט נישט צו זאגן אז א מענטש וואס געפונט זיך אין א צרה זאל נישט בעטן ארויס צו גיין פון די צרה; אדרבה, ווען א מענטש גייט אריבער צרות ויסורים איז די איינציגסטע עצה ארויס צו גיין דערפון - דורך בעטן דעם אייבערשטן, אבער אסאך מאל איז דער מענטש אזוי צעבראכן פון דאס וואס גייט אריבער אויף אים אז ער האט נישט קיין ווערטער וואס צו בעטן פון גרויס עצבות ומרירות וכו', איז די עצה אז ער זאל דאנקען דעם אייבערשטן אויף די חסדים וואס דער אייבערשטער טוט מיט אים. עס איז

כדאי דורך צו לערנען אין ליקוטי הלכות (ליקוטי הלכות יורה דעה, כלאי בהמה הלכה ד׳, אות ד, ה, ו) וואו ר׳ נתן רעדט ארום פון דעם באריכות, אז ווען א מענטש זעט ווי ווייט ער איז פונעם אייבערשטן און ווי שווער עס גייט אים - סיי ברוחניות און סיי בגשמיות, ער מוטשעט זיך מיט פרנסה וכו׳, זאל ער זוכן עפעס גוטס וואס צו דאנקען דערויף דעם אייבערשטן, אזוי וועט ער זיך נאכדעם קענען גוט אויסגיסן זיין הארץ און בעטן דעם אייבערשטן ער זאל אים העלפן.

בנוגע אומאן וכו׳; עס איז נישט שייך פאר מיידלעך צו קומען קיין אומאן אום ראש השנה; וואו מען געפונט זיך איז מען זיך פון דארט מקשר צום הייליגן רבי׳ן. יעדער איד וואס גלייבט אינעם רבי׳ן איז צוגעבינדן צום רבי׳ן און ער איז זוכה צו אלע תיקונים.

דער אייבערשטער זאל אייך העלפן איר זאלט טרעפן א גוטע שידוך און זוכה זיין צו שיקן אייער מאן און קינדער קיין אומאן יעדע יאר ראש השנה.

...

~~~~~~~~~~

ווי אזוי קען איך ליב האבן מיין ווייב, ווען זי איז נישט אזוי אהערגעשטעלט?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איר קענט מיר נישט, אבער איך קען אייך יא, איך הער אסאך אייערע שיעורים און דאס לייכט מיר אויף מיין לעבן, עס געבט מיר חיזוק און הדרכה ווי אזוי זיך אומצוגיין אין סיי וועלכע מצב אין לעבן, דער אייבערשטער זאל אייך באצאלן מיט אלעם גוטן.

איך האב ב"ה זוכה געווען צו זייער א געלונגענע וואוילע און גוטע ווייב, מיר האבן שוין עטליכע ליכטיגע קינדער קע"ה, מיין פראבלעם איז אבער אז מיין ווייב איז נישט אזוי שיין אהערגעשטעלט, און איך הער נישט אויף טראכטן אז איך וויל האבן א שיינע ווייב, אנגעטון שיין מיט א שייטל וכו'.

די מחשבות לאזן מיר נישט צורוהה, און איך ווער משוגע פון דעם. איך טראכט וואס איך וואלט געקענט טון דערצו, פאר מיינע עלטערן וואלט איך קיינמאל נישט געקענט זאגן אז איך דארף א שידוך מיט א שייטל, ווייל זיי וואלטן דאס נישט אויסגעהאלטן, און וואס קען איך יעצט טון? אפשר דארף איך איר יעצט בעטן אנצוטון א שייטל און זיך שיין אהערשטעלן? אפשר אזוי וועט דאס מיר בארואיגן און איך וועל האבן א גוט לעבן?

ביטע לייגט איבער מיין שאלה מיט ישוב הדעת, און ענטפערט מיר מיט לאגיק און געפיל, מיין הארץ וועט נישט ווערן צופרידן פון א שטיקל חז"ל.
~~~~~~~~~~

דער אייבערשטער זאל אייך געבן ווייטער כח צו קענען העלפן אידישע קינדער אייער גאנץ לעבן מיט הרחבת הדעת.

א גרויסן יישר כח

תשובה:

בעזהשי"ת - יום א' פ' וזאת הברכה, י"ד תשרי, ערב חג הסוכות, שנת תשע"ט לפ"ק

לכבוד ... נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

נישט יעדע שאלה קען מען ענטפערן בכתב, בפרט ווען מען קען נישט דעם מענטש וכו', נאר מיטן אייבערשטנס הילף וועל איך דיר ענטפערן.

דו שרייבסט מיר איך זאל דיר נישט ענטפערן אבי מיט א חז"ל נאר מיט לאגיק און הארץ וכו'; וויסן זאלסטו אז ביי אידן איז נישט דא קיין לאגיק, ביי אונז אידן איז נאר דא וואס דער אייבערשטער זאגט, וואס די תורה זאגט און וואס אונזערע הייליגע **חכמים זכרונם לברכה** זאגן.

ר' נתן האט דערציילט (שיחות הר"ן, סימן קטז): "אֶחָד הָיָה מְדַבֵּר עִמּוֹ, וְהָיָה מְשַׁבֵּחַ אֶת אִישׁ אֶחָד שֶׁמִּתְנַהֵג בְּיֹשֶׁר, וְאָמַר עָלָיו בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז שֶׁהָאִישׁ הַזֶּה הוּא 'אָרִינְטְלִיךְ'", א איד האט אמאל געזאגט פארן רבי'ן אויף איינעם אז יענער איז זייער אן 'ארינטליכער מענטש', "עָנָה הוּא זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה וְאָמַר: שֶׁעַל אִישׁ יִשְׂרְאֵלִי אֵין שַׁיָּךְ לוֹמַר אָרִינְטְלִיךְ", האט דער רבי זיך אנגערופן און געזאגט: אויף א איד איז נישט שייך צו זאגן 'ער איז ארינטליך', "כִּי אֻמּוֹת הָעוֹלָם יֵשׁ לָהֶם הַנְהָגוֹת נִימוּסִיּוֹת, מַה שֶּׁהַשֵּׂכֶל וְהַיֹּשֶׁר מְחַיֵּב, שֶׁזֶּה נִקְרָא אָרִינְטְלִיךְ", ביי גוים איז שייך צו זאגן 'ארינטליך' ווייל זיי פירן זיך מיט שכל און לאגיק, "אֲבָל יִשְׂרָאֵל עַם קָדוֹשׁ, אֲפִלּוּ אֵלּוּ הַמִּצְווֹת שֶׁהֵם מִצַּד דֶּרֶךְ אֶרֶץ מַה שֶּׁהַיֹּשֶׁר וְהַשֵּׂכֶל מְחַיֵּב, אֲפִלּוּ אֵלּוּ הַמִּצְווֹת אֵין עוֹשִׂין מֵחֲמַת דֶּרֶךְ אֶרֶץ מִצַּד חִיּוּב הַשֵּׂכֶל וְהַיֹּשֶׁר, רַק מִגְּזֵרַת הַמֶּלֶךְ הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ שֶׁצִּוָּה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתוֹ לַעֲשׂוֹת כָּךְ", אבער ביי אונז אידן איז נישט שייך צו זאגן אז מיר פירן זיך מיט שכל און לאגיק, ווייל אפילו די מצוות וואס דער שכל איז מחייב טוען מיר אויך נאר ווייל דער אייבערשטער האט אונז אזוי געהייסן אין די תורה.

דער הייליגער רבי נתן האט אמאל מסביר געווען פאר אן אפיקורס דאס וואס **חכמינו זכרונם לברכה** זאגן (שבת יג:): "אָמַר רַב יִצְחָק, קָשָׁה רִמָּה לְמֵת כְּמַחַט בְּבְשַׂר הַחַי", עס טוט וויי פארן טויטן מענטש ווען די ווערים בייסן אים אזוי ווי עס טוט וויי פאר א

לעבעדיגע מענטש ווען ער כאפט א שטאך פון א נאדל; ר׳ נתן האט דאס אים ערקלערט מיט שכל וכו׳, שפעטער האט זיך ר׳ נתן אנגערופן פאר זיינע תלמידים וואס זענען געווען דערביי: "דאס וואס איך האב מסביר געווען פריער דאס איז נישט פאר אייך, דאס איז פאר אים וואס ער גלייבט נישט אינעם אייבערשטער, אבער איר זאלט וויסן אז: **"וואס חז"ל זאגן דאס זאגט 'גאט'"**.

דאס זעלבע זאג איך דיר: דו דארפסט תשובה טון אויף דעם וואס דו שרייבסט "מיין הארץ וועט נישט ווערן צופרידן פון א שטיקל חז"ל" און דו ווילסט הערן א תשובה פון לאגיק און הארץ, ווייל נאר וואס חז"ל זאגן אונז דאס איז שכל און פארשטאנד.

יעצט צו דיין שאלה. דער אייבערשטער האט דיר געהאלפן דו האסט זוכה געווען חתונה צו האבן, דו שרייבסט אז דו האסט זוכה געווען צו א געלונגענע ווייב מיט ליכטיגע קינדער, אבער עס שטערט דיר איר אויסזען וכו׳, דו ווילסט האבן א ווייב וואס דו האסט נישט, א זאך וואס איז ציענדיג ווי לאנג מען האט עס נישט.

וויסן זאלסטו אז ליבשאפט וכו׳ האט נישט נאר מיטן אויסזען, **הער אויס וואס די הייליגע חז"ל זאגן** (סוטה מז.): "אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן שְׁלֹשָׁה חִינּוֹת הֵן", דריי סארט חן האט דער אייבערשטער באשאפן, איינע פון די דריי איז: "חֵן אִשָּׁה עַל בַּעְלָהּ", אז א פרוי זאל האבן חן אין די אויגן פונעם מאן; זאגט רש"י (דבור המתחיל "חן האשה"): דער אייבערשטער מאכט: "אֲפִילוּ הִיא מְכֹעֶרֶת נוֹשֵׂאת חֵן בְּעֵינָיו", אפילו א מיאוס'ע פרוי מאכט דער אייבערשטער זי זאל האבן חן אין די אויגן פונעם מאן; דער אייבערשטער מאכט אז עס זאל זיין חן צווישן מאן און ווייב אזוי קען די וועלט אנגיין. אין אנהייב ציט נאר דאס אויסזען און צוביסלעך בויעט מען אויף א שטארקע טיפע ליבשאפט איינער צום צווייטן און מען ציט אויף קינדער און אייניקלעך, דער ליבשאפט ווערט שטערקער און טיפער ווי דאס ליבשאפט וואס האט זיך אנגעהויבן נאר פונעם אויסזען.

פארשטייט זיך אז דאס אלעס קען נאר ארבעטן אז מען היט זיך די אויגן, ווייל אז מען האט נישט קיין שמירת עינים ווערט מען קיינמאל נישט זאט, **אזוי ווי חז"ל דערציילן** (תמיד לב:): דער גרויסער קעניג אלכסנדר מוקדון איז אמאל אנגעקומען צום טויער פון 'גן עדן', ער האט געקלאפט אויפן טיר מען זאל אים עפענען, האט מען אים געזאגט (תהלים קיח, כ): "זֶה הַשַּׁעַר לַה׳ צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ", דעם טיר עפענט מען נאר פאר ערליכע אידן, דא קומען אריין נאר צדיקים; האט ער זיך געבעטן: "איך בין דאך א קעניג, עפענט מיר", האט מען אים געעפענט די טיר. ער האט געבעטן מען זאל אים געבן עפעס פון 'גן עדן', זאגן חז"ל: "יְהַבוּ לֵיהּ גּוּלְגַּלְתָּא חֲדָא", האט מען אים געגעבן

א שטיינדל. ער האט געוואלט וויסן ווי חשוב דער שטיין איז, ווי סאך דאס וועגט, "אַתְיָיהּ תַּקְלֵיהּ לְכוּלֵּיהּ דַּהֲבָא וְכַסְפָּא דִּידֵיהּ בַּהֲדֵיהּ לֹא הֲוָה מַתְקָלֵי", האט ער גענומען דעם שטיינדל און עס געלייגט אויף איין זייט פונעם וואגשאל און זיין גאנצע גאלד און זילבער אויף די אנדערע זייט, און דער שטיינדל האט אלץ אראפ געוואויגן, ער האט זיך זייער געוואונדערט וואס דאס איז, "אָמַר לְהוֹן לְרַבָּנָן מַאי הַאי", איז ער געקומען צו די הייליגע חז"ל און זיי געפרעגט וואס איז פשט פון דעם שטיינדל וואס וועגט מער פון אלעס? "אָמְרִי, גּוּלְגָּלְתָּא דְּעֵינָא דְּבִישְׂרָא וְדָמָא דְּלֹא קָא שָׂבַע", האבן אים די הייליגע **חכמים ז"ל** געזאגט: דאס איז נישט קיין שטיינדל, דאס איז אן אויג פון א מענטש וואס ווערט נישט זאט, נאר וואס ער פארמאגט דארף ער אלץ נאך, "אָמַר לְהוּ מִמַּאי דְּהָכִי הוּא?" אלכסנדר מוקדון האט נישט געגלייבט די חכמים, האט ער זיי געבעטן זיי זאלן אים אויפווייזן אז עס איז טאקע אזוי, האבן די חכמים גענומען א שטיקל שארב און עס ארויף געלייגט אויפן אויג, און די וואגשאל האט זיך גלייך אראפ געלייגט אויף די אנדערע זייט, האבן זיי אים געוויזן מיט דעם אז ווי לאנג א מענטש לעבט און די אויג איז אים אפען, גלוסט ער פאר זאכן וואס ער האט נישט, אבער איינמאל מען שטארבט און מען דעקט צו די אויג מיט א שארב דעמאלט דארף מען שוין גארנישט.

עס איז נישט קיין פראבלעם אז דיין ווייב זאל זיך שיין מאכן פאר דיר; אפילו אין גאס צווישן מענטשן גייט זי אנגעטון ווי זי האט געזען ביי אירע עלטערן, דאך קען זי זיך אהערשטעלן פאר דיר וכו', אבער מיין נישט פאר קיין איין רגע אז דער וואס האט שוין וואס ער חלומ'ט זיך דער האט נישט קיין נסיונות; טראכט נישט אז די וואס האבן א פרוי וואס גייט ווי דו משל'סט זיך אויס די זענען צופרידן, ווייל ליבשאפט צו די ווייב קומט נאר אויב מען פירט זיך מיט יראת שמים. נאר ערליכע אידן האבן שלום בית, נאר די וואס לעבן מיט די תורה האבן ליב זייער שטוב; דורכדעם וואס מען היט זיך די אויגן און מען לעבט ווי די תורה זאגט דעמאלט איז דא שלום בית.

דאנק דעם אייבערשטן אז דו האסט א ווייב מיט ליכטיגע קינדער און דאנק דעם אייבערשטן פאר אלע מעלות וואס דיין ווייב האט; **חכמינו זכרונם לברכה** זאגן (בראשית רבה סח, ד): ווען דער אייבערשטער מאכט שידוכים נעמט ער ארויס געפאנגענע פון זייער תפיסה, א בחור און א מיידל פאר זיי האבן חתונה זענען זיי אין זייער תפיסה, און ווען דער אייבערשטער מאכט פאר זיי א שידוך נעמט ער זיי ארויס פון זייער געפענגעניש, אזוי ווי עס שטייט (תהלים סח, ז): "מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת", פרעגן **חז"ל**: וואס מיינט "בַּכּוֹשָׁרוֹת"? נאר דאס זענען צוויי ווערטער: "בְּכִי" וְ"שִׁירוֹת"; איינער וויינט און דער צווייטער זינגט צום אייבערשטן.

אן ערליכער איד דאנקט יעדן אינדערפרי דעם אייבערשטן: "יישר כח אייבערשטער אז איך האב חתונה געהאט, יישר כח אייבערשטער אז איך האב א ווייב, יישר כח אייבערשטער אז איך בין נישט אליין, יישר כח אייבערשטער אז מיין ווייב איז געזונט, יישר כח אייבערשטער אז מיר האבן קינדער, יישר כח אייבערשטער אז מיין ווייב טראגט די אחריות אויף די קינדער"; און מען בעט אויף ווייטער: "העלף מיר אייבערשטער אז מיר זאלן אויפשטעלן אינאיינעם ערליכע אידישע דורות, העלף אונז אייבערשטער מיר זאלן זיך ליב האבן איינער דעם אנדערן, העלף אונז אייבערשטער מיר זאלן זען איינער אויפן צווייטן נאר די מעלות, העלף מיר אייבערשטער איך זאל קיינעם נישט מקנא זיין, העלף מיר אייבערשטער איך זאל זיך נישט איינרעדן אז עס איז דא עפעס הנאה פון עולם הזה, איך זאל געדענקען אז דער לעבן גייט אריבער, אז נאך אביסל גיי איך שוין צוריק צו דיר און נאר די ערליכע דורות וועט איבערבלייבן פון מיר".

זאג דיר אליינס די מעלות פון דיין ווייב, וועט אריין גיין ליבשאפט אין דיר; הער שכל וואס די חז"ל זאגן אונז (כתובות יז.), די בית הלל זאגן אז מען זאל זאגן פאר יעדן חתן: "דו האסט באקומען א שיינע ערליכע כלה", פרעגט די גמרא אויב די כלה איז א הינקעדיגע אדער א בלינדע איז דאס דאך ליגנט, ווי מעג מען זאגן ליגנט? זאגן חז"ל אז כדי צו מאכן שלום מעג מען אפילו עס איז נישט אמת; אפילו זי האט א פעלער זאל מען איר אויסלויבן אזוי וועט דער חתן איר ליב האבן.

זעט מען פון דעם אז אפילו א מענטש איז פול מיט חסרונות, אויב זאגט מען אים אז דאס איז גוט און שיין ווערט עס אין זיינע אויגן שיין און גוט; דאס זעלבע קען מען זיך אליינס אויסלויבן, מען דארף זיך אליינס זאגן אלע מעלות וואס מען האט און אלע מעלות וואס די ווייב האט, אזוי וועט מען האלטן פון זיך און פון די ווייב.

איך האף אז דו וועסט ארויס נעמען פון דעם בריוו שכל ווי אזוי זיך צו פירן, וועסטו האבן דעם 'גן עדן' אויף דער וועלט.

א גוט יום טוב.

...

~~~~~~~~~~~

ווי אזוי ברענגט מען אריין אמונה אין די קינדער?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,
~~~~~~~~~~~

איך בין א מאמע צו פינף זיסע קינדערלעך קע"ה, און מיין גאנצע ציל און האפענונג אין לעבן איז אויפצוציען מיינע קינדער מיט אמונה און יראת שמים, זיי זאלן לעבן מיט'ן אייבערשטן.

מיין צען יעריג אינגל האט מיר לעצטנס געזאגט אז ער האט קשיות אויף די אמונה, ווען איך האב אים געפרעגט וואס ער מיינט צו זאגן דערמיט, האט ער מיר געזאגט אז ער בעט אסאך מאל זאכן פונעם אייבערשטן און ער באקומט עס נישט.

איך האב מיר זייער דערשראקן פון דעם, ס'זעט מיר אויס אז איך האב נישט די ריכטיגע וועג ווי אזוי צו רעדן צו מיינע קינדער פון אמונה, ווי אזוי אריינצובריינגען דעם אייבערשטן אין זייערע הערצער.

אפשר קען דער ראש ישיבה שליט"א מיר געבן אן עצה און הדרכה ווי אזוי צו רעדן צו מיינע קינדער, און ווי אזוי אריינצובריינגען אין זיי די הייליגע אמונה.

א גרויסן דאנק.

תשובה:

בעזהשי״ת - יום א׳ פ׳ וזאת הברכה, י״ד תשרי, ערב חג הסוכות, שנת תשע״ט לפ״ק

לכבוד מרת ... תחי׳.

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

דער הייליגער רבי האט פארציילט ווי אזוי האט ער זוכה געווען אנצוהייבן דינען דעם אייבערשטן; דאס האט זיך אנגעהויבן דורך דעם וואס ער האט געהערט מעשיות פון צדיקים, ווייל דעם רבינ׳ס מאמע פיגא האט גע׳ירש׳נט די הויז פון איר מאמע - די צדיקת אדל - דעם הייליגן בעל שם טוב׳ס טאכטער, וואס זי האט גע׳ירש׳נט דאס הויז פון איר טאטע דער הייליגער בעל שם טוב זכותו יגן עלינו.

אין דעם הויז איז דער הייליגער רבי געבוירן געווארן. ווען די תלמידים פון הייליגן בעל שם טוב פלעגן קומען קיין מעזיבוז צום ציון פון זייער רבי - דער הייליגער בעל שם טוב זי״ע, פלעגן זיי אריין גיין אין שטוב פון בעל שם טוב און זיך דערמאנען די צייטן וואס זיי פלעגן זיין ביים בעל שם טוב זי״ע, זיי פלעגן שמועסן צווישן זיך פון זייער גרויסער רבי. דער רבי זייענדיג נאך א קליין אינגל פלעגט אויסהערן די שמועסן פון די קדושי עליון, די צדיקים תלמידי הבעל שם טוב זי״ע.

אמאל האט דער רבי געהערט די מעשה ווי אזוי דער בעל שם טוב איז געבוירן געווארן, אז זיין מאמע שרה איז געווען זייער אלט בשעת זי האט געבוירן דעם בעל שם טוב זי״ע און זי איז גלייך נאכדעם נפטר געווארן, שפעטער ווען דער בעל שם טוב איז אלט געווען פינף יאר האט אים זיין טאטע גערופן צו זיך און אים געזאגט בזה הלשון:

"ישראליק! איך גיי יעצט אוועק פון דער וועלט - כדרך כל הארץ, געדענק דו ביסט קיינמאל נישט אליין, דער אייבערשטער איז מיט דיר, ביי דיר און נעבן דיר זאלסט נישט מורא האבן פון קיינעם", און מיט די ווערטער איז ער נפטר געווארן.

דער בעל שם טוב איז אויסגעוואקסן איינער אליינס אין א גרויסע וועלט, אבער ער האט שטענדיג געדענקט זיין טאטנ'ס לעצטע ווערטער: **"געדענק דו ביסט קיינמאל נישט אליין, דער אייבערשטער איז מיט דיר, ביי דיר און נעבן דיר זאלסט נישט מורא האבן פון קיינעם"**, מיט די ווערטער האט ער געלעבט און אויסגעפירט למעשה, וואס ער האט נאר געדארפט האט ער געבעטן דעם אייבערשטן. ביז איינמאל שפאצירט ער אין וואלד בשעת ער זינגט זיך צום אייבערשטן, אינמיטן זעט ער ווי עס קומט צו גיין א מענטש און פרעגט אים: "וואס טוסטו דא אליינס אין וואלד?" רופט ער זיך אן צו אים: "איך בין נישט אליין, דער אייבערשטער איז דא מיט מיר", רופט זיך אן דער מענטש: "דער אייבערשטער איז מיט דיר? דער אייבערשטער איז אויבן אין הימל, ער איז זייער הויך, ער האט איבער געלאזט די וועלט", און ער לייגט צו אז עס איז א בפירוש'ע פסוק (יחזקאל ח, יב): "עָזַב ה' אֶת הָאָרֶץ". (וואס באמת שטייט דארט מען זאל נישט זאגן אזוי ווי די וואס זאגן, דער אייבערשטער זעט נישט וואס מען טוט אין די פינסטערניש, דער אייבערשטער האט אונז פארלאזט).

דער מענטש האט ווייטער ממשיך געווען צו רעדן צום בעל שם טוב קעגן די אמונה, האט דער בעל שם טוב געכאפט א צווייג פון דער ערד און אים אנגעפאנגען צו שלאגן, און בשעת ער האט געשלאגן דעם אלטן נַאר האט ער געשריגן דעם פסוק (תהלים צב, י): "יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן", פלוצלינג זעט דער בעל שם טוב ווי ער איז נישט דא, דער מענטש איז פשוט געווען אן אויג פארבלענדעניש פונעם ס"ם; פון דעמאלט איז דער בעל שם טוב זי"ע געווארן נאך שטערקער אין די אמונה, ער האט געזען ווי דער ס"מ וויל אים איינרעדן אנטקעגן די אמונה האט ער זיך נאך אסאך מער געשטארקט.

די מעשה האט דער הייליגער רבי געהערט ווען ער איז נאך געווען א קליין קינד. ווען דער רבי האט געהערט די מעשה איז אריין אין אים א מורא'דיגע חשק צו ווערן א צדיק, ער האט אנגעפאנגען צו טראכטן: 'געוואלד! איך וויל אויך זיין א צדיק! אפשר אז איך וועל דאס נאכטון, איך וועל אנהייבן רעדן צום אייבערשטן, וועל איך אויך ווערן א צדיק?' דער רבי איז גלייך ארויס פון שטוב און געגאנגען צום ציון פון בעל שם טוב און געוויינט צום אייבערשטער: "רבונו של עולם, איך וויל אויך זיין א צדיק, איך וויל אויך זיין אן ערליכער איד וכו' וכו'". ביז דער רבי האט זוכה געווען צו וואס ער האט זוכה געווען.

זעט מען פון דעם אז ווען א קינד הערט א מעשה פון א צדיק פלאקערט דאס אויף זיין הארץ צו ווערן א גרויסער צדיק.

דערפאר אז איר ווילט אן עצה ווי אזוי צו מחנך זיין קינדער מיט אמונה פשוטה אינעם אייבערשטן דארפט איר וויסן אז די עצה איז זיי צו דערציילן אן א שיעור מעשיות פון די הייליגע חכמים און פון צדיקים; עס איז באוויסט אז דער הייליגער צאנזער רב זכותו יגן עלינו האט געפרעגט דעם מלמד פון זיינע קינדער צי ער לערנט מוסר מיט זיינע קינדער, האט דער מלמד געזאגט: "יא", האט אים דער צאנזער רב געפרעגט: "וואסערע מוסר ספרים לערנסטו מיט זיי?" זאגט ער: "חובות הלבבות", זאגט אים דער הייליגער צאנזער רב זי"ע: "נישט דאס מיין איך צו פרעגן, איך פרעג צי דו דערציילסט זיי מעשיות פון הייליגן רבי ר' אלימלך זכותו יגן עלינו און פון זיין ברודער דער הייליגער רבי ר' זושא זי"ע"; ווייל מעשיות פון צדיקים פייערט אויף דאס הארץ צו זיין אן ערליכער איד.

פארשטייט זיך אז מען דארף אליינס אויך האבן אמונה, מען קען נישט איבער געבן אמונה פאר א צווייטן נאר אז מען איז בטל ומבטל צום אייבערשטן; מוהרא"ש טייטשט מיט דעם פסוק (תהלים כה, ח): "טוֹב וְיָשָׁר ה' עַל כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ", ווען א מענטש וויל זיין א 'יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ', ער וויל צוריק ברענגען מענטשן צום אייבערשטן, דארף זיין ביי אים קודם 'טוֹב וְיָשָׁר ה'', ער דארף וויסן ביי זיך אז דער אייבערשטער פירט די וועלט בצדק ובמשפט ובחסד וברחמים, און נאר אזוי קען מען צוריק ברענגען אידישע קינדער צו די אמונה.

דאס זעלבע איז מיט עלטערן וואס ווילן מחנך זיין די קינדער זיי זאלן לעבן מיט אמונה; זיי דארפן זיך אליינס איבער געבן צום אייבערשטן און לעבן מיט אמונה, אזוי וועלן די קינדער אויך לעבן מיט אמונה. יעדע זאך וואס פאסירט אין שטוב זאל מען הערן דערביי די אויסדרוקן: "**ברוך השם!**" "**אלעס איז דער אייבערשטער!**" אז עס גיסט זיך עפעס אויס אדער אז עס צעברעכט זיך עפעס דארף מען הערן: "**גם זו לטובה**", "**וואס דער אייבערשטער טוט - איז זיכער גוט**"; ביים שבת טיש דארף מען דערציילן מעשיות פון אמונה, מעשיות פון תפילה - אזוי וועט אריין גיין אין זייער הארץ די ריינע אמונה.

אמונה באקומט מען ווען מען רעדט פון דעם און ווי מער מען רעדט פונעם אייבערשטן אלץ מער בויט זיך אויף די אמונה, אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן מד): "הָאֱמוּנָה תּוֹלָה בְּפֶה שֶׁל אָדָם", ווי מער מען רעדט פון אמונה אלץ מער איז מען זוכה צו דעם, אזוי ווי עס שטייט אין פסוק (תהלים פט, ב): "אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי", דוד

המלך זאגט: 'מיט מיין מויל פארצייל איך פונעם אייבערשטן', "הַיְנוּ עַל יְדֵי שֶׁמְּדַבְּרִין הָאֱמוּנָה בַּפֶּה, זֶהוּ בְּעַצְמוֹ אֱמוּנָה, וְגַם עַל יְדֵי זֶה בָּאִים לֶאֱמוּנָה", אז מען רעדט פון אמונה - דאס אליין איז אמונה און דאס ברענגט מען זאל האבן אמונה.

דערפאר איז א גרויסע זאך אז מען זאל שטענדיג רעדן פונעם אייבערשטן, וואו מען קען נאר זאל מען דערמאנען דעם אייבערשטן; מען פרעגט איינעם: "ווען קומען היינט נאכט?" זאל ער נישט ענטפערן: "יא", נאר: "מיטן אייבערשטנ'ס הילף"; מען פרעגט איינעם: "וואס מאכסטו? וואס הערט זיך?" ענטפערט מען: "ברוך השם, געלויבט דעם אייבערשטן".

עלטערן דארפן אסאך וויינען צום אייבערשטן אויף ערליכע קינדער; מען האט געפרעגט דעם הייליגן חתם סופר זכותו יגן עלינו ווי אזוי האט ער זוכה געווען צו אזעלעכע גוטע קינדער, האט דער הייליגער חתם סופר זי"ע געענטפערט: "יעדע נאכט בשעת איך האב געזאגט תיקון חצות האב איך אנגעפילט א כוס מיט טרערן, איך האב געבעטן פאר גוטע קינדער"; דאס איז דער וועג ווי אזוי מען איז זוכה צו ערליכע דורות.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן קענען מחנך זיין אונזערע קינדער על דרך התורה והמצוות.

א גוט יום טוב.

...

~~~~~~~~~~~

מיין שכן האט אנגערירט מיין זון אויף נישט א צניעות'דיגע וועג, וואס טו איך?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

קודם כל מוז איך זיך באדאנקען פאר די הערליכע שיעורים און חיזוק, דאס איז ממש מיין לעבן, די לעבן ווערט גרינגער און שענער, און די קינדער זעען מער א פרייליכערע מאמע, און אזוי ווייטער טוישט דאס מיין גאנצן לעבן צום גוטן.

מיין פראגע איז אזוי, בערך א יאר צוריק האט איך אנגעהויבן הערן די שיעורים, און איך בין נתעורר געווארן איבער דעם ענין צו רעדן אפן צו די קינדער, זיי אנווארענען זיך אבטונג צו געבן פון קראנקע בחורים און מענטשן, און זייט דעמאלט רעד איך צו מיינע קינדער איבער דעם יעדע שטיק צייט, און אויך זאג איך זיי אז אויב האבן זיי א חשד אויף איינעם זאלן זיי קומען דערציילן.

איין טאג קומט צו מיר מיין זון - 9 יאר אלט - און דערציילט מיר אז לעצטע יאר האט אים א שכן - א אינגל פון 12 יאר - אנגערירט אויף נישט צניעות'דיגע פלעצער, און ער האט דעמאלט מורא געהאט צו
~~~~~~~~~~~

דערציילן די מעשה און יעצט האט ער געגומען די שטארקייט צו קומען דערציילן. (שפעטער האט ער שוין נישט געוואלט איך זאל רעדן מיט אים וועגן די מעשה).

יעצט איז מיין שאלה וואס איך זאל טון מיט דאס קינד, אז ער זאל נישט געשעדיגט ווערן פון דעם, ער איז א וואויל אינגל און האט ליב צו לערנען, איך האב אים געזאגט ער זאל זאגן משניות, אבער מענטשן האבן מיר צוגערעדט אים צו שיקן צו א געוויסע סארט טערעפי וואס קען אינגאנצן ארויסנעמען פון אים דער פראבלעם, און מ'קען אויך זען אויב ס'איז שוין אריבער אינגאנצן אדער נישט, פון די שיעורים האב איך אבער פארשטאנען אז דאס איז נישט די עצה, איך בין אבער נישט רואיג וואס איך דארף צו טון.

און נאך א שאלה איז וועגן דעם בחור דער פוגע וואס איז היינט שוין 13 יאר, און איז אריין צו א גוטע ישיגה און קוקט אויס א גוטער בחור, ווייסן מיר נישט אויב מיר זאלן דאס דערציילן פאר זיינע עלטערן, וואס וועלן זיי דען קענען טון? און וואס קענען מיר טון?

איך וועל זיך פרייען צו באקומען א קלארע ענטפער וואס מיר דארפן צו טון.

א גרויסן יישר כח.

תשובה:

בעזהשי״ת - יום ד׳ פרשת בראשית, אסרו חג סוכות, כ״ד תשרי, שנת תשע״ט לפ״ק

לכבוד מרת ... תחי׳.

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

וואויל איז אייך אז איר ציט אויף אייערע קינדער מיט יראת שמים; איר געבט אכטונג אויף אייערע קינדער זיי זאלן האבן גוטע חברים און אז זיי זאלן זיך דערווייטערן פון שלעכטע חברים.

בנוגע די מעשה וואס אייער קינד פון 9 יאר אלט האט אייך דערציילט, אז א שכן - א קינד פון 12 יאר - האט אים אנגערירט אויף נישט צניעות׳דיגע פלעצער און איר ווילט וויסן וואס איר דארפט טון.

איר זאלט ווייטער רעדן צו אלע אייערע קינדער בכלליות פון זיך אכטונג געבן פון שלעכטע חברים, עס איז נישט גענוג אז מען זאגט ברמיזה: מען דארף האבן ׳גוטע חברים׳, און מען טאר זיך נישט חבר׳ן מיט ׳שלעכטע חברים׳, נאר מען דארף ארויס זאגן קלאר און דייטליך פאר די קינדער ווא מען טאר נישט לייגן די הענט און וואו מען טאר נישט קוקן וכו׳, און אויב א צווייטער - זאל זיין ווער זאל נאר זיין - וויל אים אנרירן זאל ער אנטלויפן פון יענעם און קומען דערציילן, אזוי וועלן זיי זיין ערליך און ריין.

רעדטס נישט מער מיט אייער קינד פון די מעשה, עס איז גענוג אז ער האט עס אייך דערציילט, יעצט זאלט איר אים נאר הייבן. ער שעמט זיך פון דעם, עס איז נישט גוט איר זאלט דאס אים אויפברענגען, ער האט שוין תשובה געטון אויף דעם.

מען דארף אריין לייגן אין קינדער אז מען קען תשובה טון כדי זיי זאלן נישט ארום גיין מיט שלעכטע מחשבות אז דער אייבערשטער איז ברוגז אויף זיי, מען דארף זיי מחנך זיין זיי זאלן וויסן אז אפילו מען האט געטון אן עבירה קען מען תשובה טון און ווערן א גרויסע צדיק.

זייער גוט אז איר געוואוינט אים איין צו זאגן משניות, דאס וועט אים מאכן פאר א גרויסער צדיק, אבער געדענקט אז א קינד דארף אויך שפילן; ווען ער קומט אהיים פון חדר איז נישט גוט צופיל אים צו שטופן צו לערנען, א קינד דארף זיך אויסגעבן מיט שפילן, נאר שפעטער ווען ער ענדיגט שפילן בלייבט נאך צייט, דעמאלט איז גוט אים צו צוגעוואוינען צו לערנען אויפן סדר דרך הלימוד צו זאגן אסאך משניות.

בנוגע צי איר זאלט נעמען אייער קינד פאר טערעפי וכו׳; אין דעם פאל וואס ער איז אריבער אזא מעשה מיט א צווייטע קינד - אויף דעם דארף מען נישט קיין טערעפי, עס וועט נאר ערגער מאכן. מה שאין כן אויב מען ווערט באצווינגען פון אן ערוואקסענעם מענטש דעמאלט דארף מען וויסן ווי ווייט עס איז געווען, ווייל דאס קען צוגרינדלייגן א קינד אויף זיין גאנץ לעבן.

איר קענט מעורר זיין די עלטערן פון דעם בחור זיי זאלן רעדן צו אים; די קינדער זענען נישט שולדיג, ווייל ליידער רעדט מען נישט צו זיי. עס קען זיין אז זיי ווייסן אז זיי טוען נישט קיין אידעלע זאך אבער זיי ווייסן נישט ווי גרויס די עבירה איז און וויפיל מען ליידט פון דעם שפעטער. איר דארפט נאר אכטונג געבן נישט צו מאכן א קריגעריי, ווייל זיי קענען נאך אויסדרייען די מעשה אויף אייך וד״ל.

עלטערן דארפן אסאך וויינען צום אייבערשטן פאר גוטע קינדער; בפרט א אידישע מאמע דארף ביי די שבת ליכט פארגיסן טרערן צום אייבערשטן אויף יעדע קינד באזונדער.

מוהרא״ש זכרונו לברכה האט דערציילט אז א איד איז אמאל געקומען צום הייליגן חפץ חיים זכותו יגן עלינו בעטן א ברכה אויף גוטע קינדער, האט דער הייליגער חפץ חיים גענומען א תהלים וואס איז געווען אויפגעבלאזן פון נאסקייט און דאס געוויזן פאר דעם איד און אים געזאגט: ״דאס איז דער תהלים פון מיין מאמע עליה השלום וואו זי פלעגט יעדן טאג וויינען צום אייבערשטן זי זאל זוכה זיין צו גוטע קינדער, אזוי איז

מען זוכה צו גוטע קינדער״; דערפאר דארפן עלטערן אסאך בעטן דעם אייבערשטן זיי זאלן זוכה זיין צו ערליכע און געזונטע קינדער.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~~

ווי אזוי קען איך האבן א בעסערע באציאונג מיט מיינע עלטערן?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

קודם א דאנק פון די געוואלדיגע חיזוק דרשות, וואס העלפן מיר אזויפיל ארויס אין לעבן.

איך וויל וויסן וואס איך קען טון צו האבן א בעסערע און גרינגערע באציאונג מיט מיינע עלטערן, איך שפיר זיך עפעס זייער בצמצום ביי מיינע עלטערן, אפשר האט דער ראש ישיבה שליט"א אן עצה פאר מיר?

א גרויסן יישר כח, שמעון

תשובה:

בעזהשי״ת - יום ד׳ פרשת בראשית, אסרו חג סוכות, כ״ד תשרי, שנת תשע״ט לפ״ק

לכבוד שמעון נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וויסן זאלסטו אז עלטערן זענען נישט קיין חברים און מען קען זיך נישט אומגיין מיט עלטערן מיט גרינגשעצונג; עלטערן דארף מען מכבד זיין און מען דארף מעסטן די ווערטער ווען מען רעדט צו זיי.

מיר דארפן מכבד זיין די עלטערן נישט ווייל מען פארשטייט דאס מיטן שכל נאר ווייל דער אייבערשטער האט אונז אזוי באפוילן (שמות כ, יא): ״כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ, לְמַעַן יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ״, נישט ווייל די שכל זאגט אזוי.

אויך קינדער וואס זענען נישט אויפגעוואקסן אין שטוב דורכאויס זייערע יונגע יארן אדער קינדער וואס די עלטערן האבן זיי נישט געגעבן זייערע געברויכן, דארפן מכבד זיין די עלטערן. אזוי אויך אויב מען האט עלטערן וואס זענען קפדנים וואס קריגן זיך מיט יעדעם, עלטערן וואס זענען שווערע מענטשן וכו׳ וכו׳ דארף מען זייער אכטנג געבן אויף זייער כבוד. מיר געפונען אין חז״ל (קידושין ל:): ״הִשְׁוָה הַכָּתוּב כְּבוֹד אָב וָאֵם לִכְבוֹד הַמָּקוֹם״, דער אייבערשטער האט צוגעגליכנט זיין כבוד צו די כבוד פון עלטערן.
~~~~~~~~~~~

מוהרא״ש פלעגט זייער פיל רעדן און מעורר זיין איבער די מצוה פון כיבוד אב ואם, ווי שטארק מען דארף אכטונג געבן אויף עלטערן; מוהרא״ש האט אונז אמאל דערציילט א מורא׳דיגע מעשה אויף דעם, עס איז געקומען א פרוי מיט איר זון צום גרויסן צדיק רבי ישראל אבוחצירא זכותו יגן עלינו (מען האט אים גערופן ׳באבא סאלי׳), זי האט געוויינט צו אים: ״מיין זון מאכט מיר אן צרות אין שטוב; ער שרייט אויף מיר, ער שלאגט מיר, איך האלט מער נישט אויס פון אים״, האט דער הייליגער באבא סאלי זי״ע אנגעהויבן צו וויינען: ״איי איי איי, ווען איך וואלט ווען געהאט א מאמע, וואס אין די וואלט איך דען נישט געטון פאר איר? איך וואלט געגאנגען שפאצירן מיט איר, איך וואלט געגאנגען איינקויפן פאר איר וואס זי דארף, איך וואלט איר מכבד געווען״, אזוי האט ער געוויינט א לאנגע צייט, ער האט געוויינט מיט אזא תמימות ופשיטות אז דאס האט געמאכט א מורא׳דיגע רושם אויף דעם בחור ביז ער האט אנגעהויבן מיט צו וויינען מיט אים, און ער האט צוגעזאגט אז ער גייט זיך אכטונג געבן מער נישט צו מצער זיין זיין מאמע׳ן.

ווען מען הערט אזא מעשה דארפן מיר אלע מיט וויינען און זיך פרעגן: ׳ווי אזוי פירן מיר זיך אויף צו אונזערע עלטערן?׳ און זיך פארנעמען אז מיר וועלן אכטונג געבן אויף אונזערע עלטערן זיי מכבד צו זיין און רעדן צו זיי שיינערהייט.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

...

~~~~~~~~~~~

ווי אזוי פאררעכט מען מקרה לילה פון יום כיפור ביינאכט?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געוואלט פרעגן וואס איך דארף טון אז איך בין דורכגעפאלן מיט מקרה לילה יום כיפור ביינאכט, כאטש וואס איך האב זיך געהיטן די מחשבה און די אויגן די לעצטע שטיק צייט, בין איך דורכגעפאלן ליידער דורך א שלעכטע חלום, נישט פון צופיל עסן וכדומה.

מיינט דאס אז עס קומט אויף מיר א שלעכט יאר? קען איך עפעס טון דאס צו פאררעכטן?

יישר כח, מאיר

תשובה:

בעזהשי״ת - יום ד׳ פרשת בראשית, אסרו חג סוכות, כ״ד תשרי, שנת תשע״ט לפ״ק
~~~~~~~~~~~

לכבוד מאיר נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מען טאר זיך נישט לאזן צעברעכן פון קיין שום זאך אויף די וועלט; דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיז): "מַה שֶּׁמְּבַלְבֵּל אֶת הָאָדָם, כְּשֶׁנִּכְנָס לִקְדֻשָּׁה גְּבוֹהָה כְּגוֹן כְּשֶׁמִּתְקָרֵב לְצַדִּיק הָאֱמֶת וְכַיּוֹצֵא אֲזַי דַּיְקָא יִקְרֶה לוֹ מִקְרֶה בִּלְתִּי טָהוֹר חַס וְשָׁלוֹם", דאס וואס פאסירט מיט א מענטש ווען ער ווערט מקורב צו די קדושה, אז דווקא דעמאלט פאלט ער דורך מיט מקרה לילה חס ושלום, "כְּבָר מְבֹאָר שֶׁכְּשֶׁהָאָדָם נִכְנָס לִקְדֻשָּׁה מִתְגַּבֵּר עָלָיו הַיֵּצֶר הָרָע בְּיוֹתֵר, כִּי כָל מַה שֶּׁנִּכְנָס בִּקְדֻשָּׁה יוֹתֵר יֵשׁ לוֹ בְּכָל פַּעַם יֵצֶר הָרָע חָדָשׁ גָּדוֹל מִבַּתְּחִלָּה", דאס איז ווייל יעדעס מאל ווען דער מענטש וויל זיך ארויס רייסן פון די טומאה אנצוקומען צו די קדושה וועקט זיך אויף דער יצר הרע און וויל אים צוריק אריין שלעפן צו זיך; זאגט דער רבי: "וּבֶאֱמֶת הַבִּלְבּוּל הַזֶּה שְׁטוּת, כִּי מִמָּה נַפְשָׁךְ אִם יִקְרֶה לוֹ מֵחֲמַת הִרְהוּר, מִי חַיָּב בָּזֶה? וְאֵין לוֹ לְהִתְרַעֵם כְּלָל מֵאַחַר שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ גָּרַם לוֹ. וְאִם אֵינוֹ מֵחֲמַת הִרְהוּר, אֲזַי בְּוַדַּאי אֵינוֹ סִימָן רַע כְּלָל", דאס ווערן צעבראכן פון דעם איז א גרויסע נארישקייט, ווייל ממה נפשך, איז מען דורכגעפאלן אין מקרה לילה צוליב דעם וואס מען האט געטראכט שלעכטע געדאנקען, אויף וועם האט מען טענות? מען איז זיך אליינס שולדיג, ווידעראום אויב איז מען דורך געפאלן אן דעם וואס מען זאל טראכטן שלעכטס איז דאך דאס נישט קיין שלעכטע זאך, "כִּי אִם הָיָה עִנְיָן רַע לֹא הָיוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה נוֹתְנִין אוֹתוֹ לְסִימָן יָפֶה לְחוֹלֶה", ווייל אויב וואלט דאס געווען א שלעכטע זאך וואלטן די הייליגע חכמים נישט געזאגט אז א קרי איז א גוטע סימן פאר א חולה, אזוי ווי זיי זאגן (ברכות נז:): "קֶרִי סִימָן יָפֶה לְחוֹלֶה", א חולה וואס זעט א קרי איז א סימן אז ער וועט זיך אויסהיילן.

און באמת דאס וואס עס האט פאסירט מיט אים איז טאקע ווייל ער וויל ווערן ערליך און גוט, "וּבֶאֱמֶת אַדְּרַבָּא, מֵחֲמַת שֶׁנִּתְקָרֵב לִקְדֻשָּׁה גְּבוֹהָה מְאֹד, מֵחֲמַת זֶה נִזְדַּמֵּן לוֹ", וויבאלד ער וויל זיך הייליגן און ווערן אן ערליכער איד, דייקא וועגן דעם פאסירט דאס, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (תענית ח.): "כָּל הַמַּצְדִּיק אֶת עַצְמוֹ מִלְּמַטָּה, מַצְדִּיקִין עָלָיו הַדִּין מִלְמַעְלָה", ווען א מענטש וויל ווערן א צדיק דעמאלט איז זיך דער יצר הרע מתגבר אויף אים, "וְעַל כֵּן אֵין לוֹ לְהִתְרַעֵם כְּלָל עַל זֶה, כִּי אַדְּרַבָּא, מֵחֲמַת שֶׁנִּכְנַס לִקְדֻשָּׁה גְּבוֹהָה כָּזוֹ, מֵחֲמַת זֶה נִתְגָּרֶה בּוֹ הַיֵּצֶר הָרָע", דעריבער טאר מען נישט ווערן צעבראכן און געפאלן ביי זיך פון דעם, נאר אדרבה, מען דארף זיך שטארקן ווייטער צו דינען דעם אייבערשטן און זיך נישט לאזן צעברעכן פונעם יצר הרע.

דער רבי זאגט דארט ווייטער: "וְעַל כֵּן חָשְׁבוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה, לְנֵס גָּדוֹל מַה שֶּׁלֹּא אֵרַע קֶרִי לְכֹהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים", אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (אבות ה, ה) אז איינע פון די ניסים וואס עס האט פאסירט צום כהן גדול אום יום כיפור איז געווען אז ער האט נישט געזען קיין קרי, "כִּי מֵחֲמַת שֶׁנִּכְנַס הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים לִקְדֻשָּׁה גְּבוֹהָה כָּזוֹ לִפְנַי וְלִפְנִים, הָיָה בְּוַדַּאי עָלָיו קִטְרוּגִים וְהִתְגָּרוּת הַרְבֵּה, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ הַיֵּצֶר הָרָע כַּנַּ"ל, עַל כֵּן נֶחֱשָׁב לְנֵס מַה שֶּׁנִּצּוֹל הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מִמִּקְרֶה בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים", ווייל דער כהן גדול איז דאך צוגעקומען צו אזא גרויסע מדריגה אין יום כיפור, האט ער דאך זיכער געהאט אסאך מקטריגים וואס האבן אים געוואלט אראפ ווארפן, איז דאס געווען א גרויסע נס אז ער איז געבליבן ריין.

פירט דער רבי אויס: "וְעַתָּה רְאֵה וְהָבֵן, אֵיךְ יְבַלְבֵּל אֶת הָאָדָם עִנְיָן הַנַּ"ל, וְכִי יֵשׁ לוֹ לְהִתְרַעֵם עַל שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ נֵס כְּמוֹ לַכֹּהֵן הַגָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים?!" פארוואס זאל זיך א מענטש מבלבל זיין פון דעם וואס ער האט געזען א קרי יום כיפור? קען מען דען האבן טענות אז עס האט נישט פאסירט צו אים אזא נס וואס האט פאסירט צום כהן גדול?!

דערפאר זאלסטו זיך נישט דערשרעקן פון גארנישט, נאר שטארק דיר און זיי ממשיך מיט דיין עבודת השם; דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, שם) אז אמאל איז דא אינעם מענטש א באהאלטענע טומאה וואס מען קען נישט פאררעכטן ווייל עס איז באהאלטן און פארשטעלט, איז דאס א טובה דאס וואס פאסירט מיט אים, ווייל אזוי גייט ארויס פון אים די באהאלטענע טומאה און דעמאלט קען מען דאס מתקן זיין און פאררעכטן.

שטארק דיר און לאז זיך נישט צעברעכן פון קיין שום זאך אויף די וועלט.

...

~~~~~~~~~~

דארף א פרוי אפשערן די האר, אדער איז גענוג צוצודעקן?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

א גרויסן יישר כח פאר אייער ענטפער איבער מיין שאלה [זעהט די פריערדיגע תשובה נאך דעם בריוו] אויב שערן די האר פאר פרויען איז נאר א חומרה אדער אן הלכה, איר האט מיר געברענגט דעם הארבן זוהר אז ס'וועט קומען א קללה אויף פרויען וואס מ'זעט ארויס זייער האר.

מיט'ן גרעסטן מאס דרך ארץ וויל איך אבער פרעגן אז אין דעם זוהר שטייט נישט אז מ'זאל שערן די האר, נאר אז מ'זאל עס נישט ארויסזען, און פון דעם זעט אויס אז אויב די האר איז פארדעקט מיט א טיכל אדער שייטל איז עס נישט קיין פראבלעם.
~~~~~~~~~~

אויך האב איך גערעדט צו מיין ווייב איבער די חשיבות פון זיך שערן די האר, האט זי מיר געזאגט אז לויט די באקאנטע מעשה פון די גמרא אז ס'איז געווען א פרוי וואס האט זוכה געווען צו גוטע קינדער ווייל "די ווענט פון איר הויז האבן קיינמאל נישט געזען איר האר", זעט אויס פון דעם אז זי פלעגט נישט שערן די האר, נאר זי האט זייער אכטונג געגעבן אז ס'זאל זיך קיינמאל נישט ארויסזען.

איך האף אז איר וועט מיר קלאר מאכן דעם ענין.

א גרויסן יישר כח, שלום

תשובה:

בעזהשי״ת - יום ד׳ פרשת בראשית, אסרו חג סוכות, כ״ד תשרי, שנת תשע״ט לפ״ק

לכבוד שלום נרו יאיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער זוהר הקדוש זאגט (נשא קכה:) "תּוּנְבָא לֵיתֵי" א קללה זאל קומען, "עַל הַהוּא בַּר נָשׁ" אויף דעם מענטש, "דְּשָׁבַק לְאִנְתְּתֵיהּ" וואס לאזט זיין ווייב, "דְּתִתְחַזֵי מִשַּׂעֲרָא דְּרֵישָׁהּ לְבַר" אז איר האר פון קאפ זאל זיך ארויסזען; אז מען שערט זיך אפ די האר איז מען זיכער אז מען וועט נישט האבן די אלע צרות וואס דער זוהר רעכנט אויס.

"וְאִתְּתָא דַּאֲפִיקַת מִשַּׂעֲרָא דְּרֵישָׁהּ לְבַר" און א פרוי וואס גייט מיט אויפגעדעקטע האר, "לְאִתְתַּקְּנָא בֵּיהּ" זיך שיין צו מאכן, "גָּרִים מִסְכְּנוּתָא לְבֵיתָא" איז זי גורם אז עס זאל הערשן ארימקייט אין שטוב, "וְגָרִים לִבְנָהָא דְּלָא יִתְחַשְּׁבוּן בְּדָרָא" און זי איז גורם אז אירע קינדער וועלן נישט מצליח זיין און זיי וועלן נישט זיין חשוב. "וְגָרִים מִלָּה אַחֲרָא דְּשַׁרְיָא בְּבֵיתָא" אויך איז זי גורם אז די ס״מ און די נישט גוטע זאלן זיין אין איר שטוב.

אמת, דער זוהר הקדוש רעדט פון זיין צוגעדעקט, אבער דער מציאות ווייזט אז אויב מען האט האר דעקט זיך עס אויף, דעריבער פירן זיך די ערליכע פרויען אז זיי שערן זיך אפ כדי זיי זאלן נישט באקומען די אלע שלעכטס וואס דער זוהר הקדוש זאגט אז עס קומט ווען די האר זעט זיך ארויס.

געב אכטונג נישט צו צווינגען דיין ווייב זי זאל זיך אפשערן ווייל עס קען נאכדעם זייער אויסקלאפן השם ישמרינו אויף שלעכטס; אלעס קען מען פועל'ן מיט רעדן שיין און מיט אסאך סבלנות. מען דארף אסאך שמועסן פון דאס גרויסקייט פון פאלגן וואס צדיקים זאגן און פון די שכר וואס מען איז זוכה אז מען גייט אויף די וועגן פון ערליכע

אידן, די אלע וואס זענען נאכגעגאנגען זייערע חכמות זענען ביים סוף מודה צום ערליכן איד אז ער האט א שיינע לעבן און נחת פון זיינע דורות.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב, סימן יב): "וְעִקַּר הַיַּהֲדוּת הוּא רַק לֵילֵךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת", דער עיקר אידישקייט איז ווען מען פירט זיך פשוט אן קיין חכמות; "וְיֵשׁ שֶׁקִּלְקְלוּ הַרְבֵּה, כְּגוֹן הָרְשָׁעִים הַגְּדוֹלִים מְאֹד הַמְפֻרְסָמִים, שֶׁהִטְעוּ אֶת הָעוֹלָם, וְהַכֹּל הָיָה עַל יְדֵי חָכְמָתָם וְשִׂכְלָם", אסאך רשעים וואס האבן פארדרייט די וועלט מיט זייערע טעותים איז אלעס געקומען ווייל זיי האבן גענוצט זייער חכמה; קודם רעדט מען אויף צדיקים, נאכדעם גייט מען ארויף צו די פריערדיגע דורות, מען לאכט אפ פון זיי, מען מיינט אז מען פארשטייט בעסער, מען האלט זיך קלוגער, אבער ביים סוף זעט מען דעם חילוק פון דער וואס האט געפאלגט וואס צדיקים זאגן און דער וואס איז געגאנגען מיטן אייגענעם שכל.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

...

פאלגנד איז דער בריוו אויף וואס דער פריערדיגער בריוו באציט זיך

דארף א פרוי אפשערן די האר, אדער איז דאס נאר א חומרה?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

א גרויסן יישר כח פאר די חיזוק און שיעורים, דער אייבערשטער זאל אייך געבן כח ווייטער אנצוגיין.

איך בין א פשוטער אינגערמאן, איך האב באקומען פשוטע חתן שיעורים אן קיין חומרות, מיט דעם אלעם האב אלץ פרובירט צו זיין א מחמיר מיינענדיג אז דאס איז די ריכטיגע וועג צו גיין, שפעטער האב איך אבער געזען אין די בריוו אין "עצתו אמונה" אז צו זוכן חומרות איז אן עצה פונעם יצר הרע אוועקצושלעפן א איד פונעם אייבערשטן, האב איך אויפגעהערט מיט די חומרות.

למעשה האב איך אבער אויך געליינט דארט די הארבקייט און וויכטיגקייט אז א פרוי זאל זיך שערן די האר, איך האב אלץ געמיינט אז דאס איז אויך נאר א חומרה, און יעצט אז איך זע אז איר זאגט מ'זאל יא מחמיר זיין אויף דעם, ווייס איך שוין נישט וואס איז א חומרה און וואס נישט, וואס דארף מען יא טון און וואס נישט, אפשר קען דער ראש ישיבה שליט"א מיר מסביר זיין דער חילוק.

אויך האב איך געוואלט ויסן אויב איך זאל פרובירן צוצורעדן מיין ווייב ז' זאל זיך טאקע אפשערן די האר.

א גרויסן יישר כח פאר אלעס.

שלום

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ג׳ פרשת כי תצא, י׳ אלול, שנת תשע״ח לפרט קטן
לכבוד שלום נרו יאיר.

אשרינו מה טוב חלקינו אז מיר ווייסן פונעם הייליגן רבינ׳ס עצות. דער רבי לערנט אונז מיר זאלן זיך פירן מיט די תורה און נישט צו לייגן חומרות וכו׳, בפרט ווען עס קומט צו דברים שבינו לבינה וכו׳ דארף מען זייער אכטונג געבן נישט צו לעבן מיט חומרות, נאר ווען מען מעג וכו׳ מען מעג אלעס, און ווען מען טאר נישט וכו׳ טאר מען נישט.

דעם כלל דארף מען שטענדיג געדענקען: מען טאר זיך נישט לאזן פארדרייען דעם קאפ פון קיינעם נישט, ווייל דער הייליגער רבי נתן זאגט (ליקוטי הלכות נדרים, הלכה ג) אויפן פסוק (קהלת ז, טז; יז): ״אַל תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה״ וגו׳, אַל תִּרְשַׁע הַרְבֵּה״ וגו׳, איינס איז אנגעהאנגען אינעם צווייטן, א מענטש וויל זיין א צדיק מער וויפיל מען דארף, און ווען ער זעט אז עס גייט אים נישט ווערט ער זייער א גרויסער רשע וכו׳ וכו׳.

דערפאר האט אונז דער רבי זייער מזהיר געווען מיר זאלן זיך פירן אן קיין חומרות יתירות, אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק ב, סימן מד): ״גַּם מֵחָכְמוֹת שֶׁיֵּשׁ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם בְּעַצְמוֹ צָרִיךְ לְהַרְחִיק מְאֹד״, מען דארף זיך זייער היטן פון חכמות, ״כִּי כָּל אֵלּוּ הַחָכְמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁיֵּשׁ לְהַנִּכְנָסִין וּמַתְחִילִין קְצָת בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם, אֵינָם חָכְמוֹת כְּלָל, וְהֵם רַק דִּמְיוֹנוֹת וּשְׁטוּתִים וּבִלְבּוּלִים גְּדוֹלִים״, די אלע חכמות וואס מען האט ווען מען הייבט אן דינען דעם אייבערשטן - דאס זענען בכלל נישט קיין חכמות, דאס זענען בלויז דמיונות, שטותים און קאפ דרייענישן.

בנוגע אז א פרוי זאל זיך שערן די האר וכו׳; פארוואס זאגסטו אז זיך אפשערן די האר איז א חומרא, בשעת וואס דער הייליגער זוהר שעלט - פשוט כמשמעו מיט א קללה - א פרוי וואס גייט מיט די אייגענע האר און מען זעט דאס ארויס?! דער זוהר זאגט אז אין דעם שטוב וועט הערשן עניות און דחקות, פון דעם שטוב וועט שוין קיין גוטע קינדער נישט ארויסקומען, אין דעם שטוב וועט נישט זיין קיין ברכה וכו׳ וכו׳ קוק דעם לשון וואס דער זוהר הקדוש זאגט (נשא קכ״ה ע״ב): ׳תּוּנְבָא לֵיתֵי׳ א קללה זאל קומען, ׳עַל הַהוּא בַּר נָשׁ׳ אויף דעם מענטש, ׳דְּשָׁבַק לְאִנְתְּתֵיהּ׳ וואס לאזט זיין ווייב, ׳דְּתִתְחַזֵּי מִשַּׂעֲרָא דְּרֵישָׁהּ לְבַר׳ אז איר האר פון קאפ זאל זיך ארויסזען. ׳וְדָא הוּא חַד מֵאִינּוּן צְנִיעוּתָא דְּבֵיתָהּ׳, דאס איז פון די יסודות פון א אידישע שטוב, אז מען זאל נישט זען די האר פון די פרוי. ׳וְאִתְּתָא דַּאֲפִיקַת מִשַּׂעֲרָא דְּרֵישָׁהּ לְבַר׳ און א פרוי וואס גייט מיט אויפגעדעקטע האר, ׳לְאִתְתַּקְּנָא בֵּיהּ׳ זיך שיין צו מאכן, ׳גָּרִים מִסְכְּנוּתָא לְבֵיתָא׳ איז זי גורם אז עס זאל זיין ארימקייט אין שטוב, ׳וְגָרִים לִבְנָהָא דְּלָא יִתְחַשְׁבוּן בְּדָרָא׳ און זי איז גורם אז אירע קינדער וועלן נישט מצליח זיין און זיי וועלן נישט זיין חשוב, ׳וְגָרִים מִלָּה אַחֲרָא דְּשַׁרְיָא בְּבֵיתָא׳ אזוי אויך איז זי גורם אז דער ס״מ און די נישט גוטע זאלן זיך געפונען אין איר שטוב. ׳מַאן גָּרִים דָּא?׳ ווער איז דאס אלעס גורם? ׳הַהוּא שַׂעֲרָא דְּאִתְחֲזֵי מֵרֵישָׁהּ לְבַר׳ די פרוי וואס איר האר זעט זיך ארויס.

מוהרא״ש זכרונו לברכה פלעגט שטענדיג זאגן: ״מען וואלט געקענט איינשפארן אסאך צרות און יסורים וועגן דאס ביסל האר, אבער וואס זאל מען טון אז מענטשן זענען ענדערש גרייט צוליידן ווי זיך אפשערן״; עס זענען דא וואס זאגן אז ענדערש זאל מען גיין מיט א טיכל און מיט די אייגענע האר ווי צו גיין מיט א שייטל, אבער אלע צדיקים פונעם פריערדיגן דור האבן געזאגט: ״ענדערש גיין א שייטל און זיך אפשערן, ווי איידער גיין מיט צען טיכלעך און גיין מיט די אייגענע האר״.

פרעג זיך נאך ביי די אידן פונעם פריערדיגן דור וואס געדענקען נאך די בכיות וואס דער הייליגער סאטמארער רבי זכותו יגן עלינו פלעגט וויינען און זיך בעטן ביי די פרויען בשעת די ׳כל נדרי דרשה׳ אז מען זאל אכטונג געבן אויף צניעות, בפרט אז די פרויען זאלן אכטונג געבן נישט איבער צו לאזן די אייגענע האר.

וואויל איז פאר די פרוי וואס פירט זיך בצניעות און זי שערט זיך אפ די האר וכו׳ וואס דאס איז א יסוד היסודות אין אידישקייט און אין צניעות פאר א פרוי.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

א כתיבה וחתימה טובה און א גוט געבענטשט יאר.

...

~~~~~~~~~~

ווי אזוי באקום איך צוריק די שטארקע אמונה וואס כ׳האב אמאל געהאט?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין א פרוי פון ארץ ישראל, און זייט איך בין געוואויר געווארן פון אייערע שיעורים האט איך באקומען א נייע לעבן, סיי איך און סיי מיין מאן זענען זיך מחזק מיט די שיעורים, און מיר לעבן ב"ה מיט א שטארקע אמונה, מיר לעבן מיט אייבערשטן ביי אונז אין שטוב.

איך וויל פרעגן איבער דעם וואס אין די ערשטע תקופה ווען איך האב אנגעהויבן הערן די שיעורים און די ניגונים האב איך ממש געשפירט דעם אייבערשטן מיט מיר, איך האב ממש געפילט בחוש אז אלעס קומט נאר פון אויבן, אבער יעצט האב איך שוין נפילות יעדע שטיק צייט, איך ברוגז אויף פשוטע זאכן, און איך פיל אז איך בין גארנישט ווערד, און דאס מאכט מיר זייער צעבראכן.

איך וועל זיך פרייען צו באקומען חיזוק אויף די נושא, און נאכאמאל א גרויסן יישר כח פאר אלעס.

תשובה:

בעזהשי״ת - יום ד׳ פרשת בראשית, אסרו חג סוכות, כ״ד תשרי, שנת תשע״ט לפ״ק

לכבוד מרת ... תחי׳.
~~~~~~~~~~

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

דער הייליגער מעזריטשער מגיד זכותו יגן עלינו פלעגט זיך פירן יעדעס יאר מוצאי ראש השנה צו מאכן א סעודה און דערביי דערציילן פאר זיינע תלמידים וואס זיי האבן געבעטן ראש השנה און וואס זיי האבן גע׳פועל׳ט. איין יאר בשעת די סעודה איז דארט געזעצן א איד דער וואסער טרעגער פון שטאט, ער האט אויך געוואלט וויסן וואס מען האט אים אנגעשריבן אין הימל, האט ער געפרעגט דעם מעזריטשן מגיד: "רבי, וואס האב איך געבעטן און וואס האט מען מיר געענטפערט?" האט דער הייליגער מעזריטשער מגיד זי"ע אים געזאגט: "דו האסט געוויינט ביים דאווענען צום אייבערשטן פארוואס דיין פרנסה איז צו זיין א וואסער טרעגער, א גאנצן טאג שלעפסטו וואסער און ווען דו רוסט זיך אפ דעמאלט כאפסטו אריין אפאר קאפיטלעך תהילים, דאס יאר ווילסטו זיצן א גאנצן טאג אין בית המדרש און זיך נישט מוטשען מיט ברענגען פרנסה, נאר דינען דעם אייבערשטן גרינגערהייט", ווען דער וואסער טרעגער האט דאס געהערט האט זיין פנים אויפגעשיינט, ער רופט זיך צום מעזריטשן מגיד: "טאקע דאס האב איך געבעטן", און ער פרעגט מיט נייגעריגקייט וואס מען האט אים למעשה אנגעשריבן, האט אים דער הייליגער מעזריטשער מגיד זי"ע געענטפערט: "אין הימל האט מען געלאכט פון דיר", פרעגט דער וואסער טרעגער: "איך האב אזוי שלעכט געבעטן, פארוואס האט מען פון מיר געלאכט?" זאגט אים דער מעזריטשער מגיד אזוי: "אין הימל האט מען געזאגט אז אויב דו וועסט זיצן א גאנצן טאג אין שול וואס דארף מען דיר האבן... דער אייבערשטער האט בילי-ביליאנען מלאכים וואס דינען אים אן זיך מוטשען אויף פרנסה און אן קיין יצר הרע, דער אייבערשטער וויל דוקא הערן דיינע קאפיטלעך תהילים וואס דו כאפסט ארויס אינמיטן דיין ארבעט, ער וויל הערן ווי דו לויבסט אים ווען עס איז דיר שווער".

מיר זאגן יום כיפור ביים דאווענען: "וְאָבִיתָ תְּהִלָּה מִגּוּשֵׁי עָפָר, מִקְּרוּצֵי חֹמֶר (עיין ליקוטי מוהר"ן, חלק א׳, סימן ד׳, אות ט)", דער אייבערשטער וויל דוקא אונזער לויב; אין הימל זענען דא מלאכים, שרפים, חיות ואופני הקודש וואס גייען און שטייען און פאלן נישט אראפ, דאך האט דער אייבערשטער באשאפן דער וועלט ווייל ער וויל האבן א נחת רוח פון אונז מענטשן וואס גייען, פאלן און הייבן זיך אויף.

דעריבער זאל אייך נישט וויי טון אז איר האט נפילות, דאס איז נאר געמאכט אייך צו מקרב זיין איר זאלט אנהייבן מיט א פרישקייט דינען דעם אייבערשטן; דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א׳, סימן כה): "וּבָזֶה טוֹעִין הַחֲסִידִים הַרְבֵּה, שֶׁפִּתְאֹם נִדְמֶה לָהֶם שֶׁנָּפְלוּ מֵעֲבוֹדַת ה׳", אין דעם זענען זיך ערליכע אידן טועה ווען זיי שפירן פלוצלינג א

ירידה, זיי שפירן ווי זיי האבן פארלוירן זייער ברען און חשק וואס זיי האבן געהאט און עס דאכט זיך זיי אז זיי זענען אראפגעפאלן, "וּבֶאֱמֶת אֵין זֶה נְפִילָה כְּלָל, רַק מֵחֲמַת שֶׁצְּרִיכִין לַעֲלוֹת מִמַּדְרֵגָה לְמַדְרֵגָה, וְאָז מִתְעוֹרְרִין וּמִתְגַּבְּרִין מֵחָדָשׁ הַקְּלִיפּוֹת, שֶׁהֵם הַתַּאֲווֹת וְהַבִּלְבּוּלִים וְהַדִּמְיוֹנוֹת וְהַמַּחֲשָׁבוֹת וְהַמְּנִיעוֹת כַּנַּ"ל, עַל כֵּן צְרִיכִין לְהִתְגַּבֵּר בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ", אבער באמת איז דאס נישט קיין נפילה, דאס איז נאר א דמיון וואס דער יצר הרע ברענגט אריין אינעם מענטש ווען ער איז מצליח און ער קען שוין גיין ווייטער אין די קדושה, דעמאלט מאכט ער אז דער מענטש זאל האבן חלישות הדעת, ספיקות און מניעות וכו'; מען טאר נישט קוקן אויף דעם נאר ווייטער דינען דעם אייבערשטן.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט מצליח זיין אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~